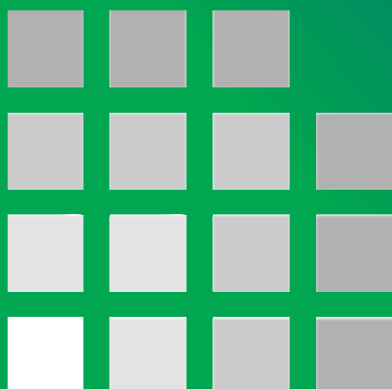

Slekt og Data

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE
ÅRGANG 14 - NR 2 - 2003

Slektsskolen nr 11 s. 8

Fotoskolen nr 3 s. 12

ISSN 0803-0510

DIS

NORGE

Internett

Lars Nygaard (leder)
Jan Eri (styreansvarlig)
Alf Christophersen
Helge Haugland
Thor-Arne Landsverk
Anne Mette Bjørgan
Otto Jørgensen
Einar Balle
Rolf B. Holte
Geir Thorud
Asle Jonassen

Slekt og Data

Ole Harald Flåten
(red, slekt-og-data@disnorge.no)
Osvald Gilje (styreansvarlig)
Finn Holden (ass. redaktør,
historie, slektsfaglig)
Jan M. Keus
Sølvi Arntzen (etterlysninger)
Eirik Nord (lokallag)
Ole Bjørn Darrud (slektsprogr.)
Knut Winje (bilder)

Multimedia

Arnt Egil Ursin (leder, styreansv.)
Bjørn Strøm
Arne Langeland

Slektsprogrammer

Kilderegistrering

Lars Nygaard (leder)
Sølvi Arntzen (styreansvarlig)
Gunnar Borvik
Knut Egil Hamre
Odd Marthinsen
Frank Stenslie
Tone E. Moseid
Renathe-Johanne Wågenes
Einar Aasprong
Gunnar Aase

Ole Bjørn Darrud (leder)
Leif Biberg Kristensen (styreansv.)
Bjørn Strøm
Morten Dreier
Liv Marit Haakenstad
Kjell Helge Moe
Gunnar Venaas

Jan Eri
Leder DIS-Norge

TILLITSKONFERANSE PÅ HURDAL

44 av DIS-Norges tillitsvalgte var samlet da årets tillitsmannskonferanse ble avholdt helgen 5.-6. april ved Hurdalsjøen i Akershus. Den største deltagergruppen var ledere og andre representanter fra lokallagenes styre, i tillegg deltok Slekt og Datas redaksjon og DIS-Norges styre. Konferansen hadde et variert program med poster for utveksling av erfaringer fra lokallagsdrift, informasjon om administrative funksjoner, diskusjon om medlemsbladet Slekt og Data, faglige innlegg om kilderegistrering og gravstedsregistrering og sist, men minst en konstruktiv debatt om DIS-Norges visjon som utgjorde starten på en prosess med å utarbeide felles visjon og målstruktur for foreningen. Arrangementet ble avrundet med et foredrag av Rigmor Remers Hanssen fra Norges krigsbarnforbund, som ble meget godt mottatt.

SAMARBEID BÆRER FRUKTER!

Det finnes mange foreninger og andre aktører innenfor slektsforskning i Norden, og enda flere blir det hvis man inkluderer tilgrensende interesseområder som eksempelvis lokalhistorie og arkivinstitusjoner. I en slik flora kan det være gevinster å hente ved å "kikke hverandre litt i kortene". På den måten kan man unngå at det gjennomføres overlappende arbeid, og ved å samarbeide der hvor det er krysningspunkter kan man trekke på hverandres sterke sider, og derved oppnå bedre resultater. DIS-Norges styre har vært åpne for samarbeid der hvor man har ment at det har vært hensiktsmessig. Vi har og har hatt samarbeid på forskjellig nivå med blant annet Riksarkivaren, Statens kartverk, Norsk Slektshistorisk Forening (NSF), Norsk Lokalhistorisk Institutt (NLI), Landslaget for Lokalhistorie (LLH), Slekt.no og foreningene som deltar i NORDGEN (Nordisk genealogisk samarbeidskomité). Blant sakene med samarbeidsprofil som DIS-Norge arbeider med for tiden kan nevnes

1) Skanning av kirkebøker

Riksarkivaren hadde planlagt å starte skanning av mikrofilmede kirkebøker i 2003, med tanke på publisering på CD-ROM og Internett. I vinter mottok imidlertid DIS-Norge brev fra Riksarkivaren der det fremgikk at budsjettsituasjonen i Arkivverket ikke gjorde det mulig å gjennomføre dette prosjektet i 2003. DIS-Norge har valgt å, sammen med NSF, NLI og LLH, kontakte departement og Storting for å be om midler til dette prosjektet. Brevene som er sendt kan du lese på Internett, på "DISnytt" siden. Vi håper at denne henvendelsen fra et samlet brukermiljø vil påvirke bevilgende myndighet, slik at prosjektet kan komme i gang i nær fremtid.

At dette er mulig å få til demonstreres av Statens Arkiver i Danmark. Ta en titt på www.arkivalieronline.dk, der kan du nå se på skannede sider fra både kirkebøker og folketellinger fra noen utvalgte sogn i

Danmark. Planen er at alle sogn i Danmark skal være tilgjengelig i 2005.

2) Gravstedsregistrering

Fra debatten på news og DISforum er det tydelig at det er stor interesse både for å registrere gravsteder med tekst og bilder, og for muligheten for å publisere kirkevergens registre i søkbar form på Internett. DIS-Norge arbeider for tiden med endelig avklaring av lover og regler rundt det siste, mens det arbeides med å få på plass Internett-tjenester for å håndtere det første. Også i denne sammenhengen har vi søkt å etablere samarbeid med andre (Norske Gravminner) for å samle kreftene og unngå fragmentering, og vi håper at vi i nær fremtid skal ha en teknisk løsning på plass på vår egen server.

3) "Skriv din slektsbok" prosjektet

Slekt.no og DIS-Norge vil høsten 2003 kjøre prosjektet "Skriv din slektsbok" der hensikten er å øke medlemmenes kunnskap rundt det å lage slektsbok med sitt slektsprogram, og dermed også å bidra til at flere velger å gjøre dette. Du vil se mer til dette prosjektet både i Slekt og Data nr 3 og 4, og på slekt.no.

4) Spennende materiale hos NLI

Siden høsten 2002 har det vært kontakt mellom NLI og DIS-Norge med tanke på samarbeid på flere områder. DIS-Norge ønsker å bidra til portalen lokalhistorie.no, samtidig som vi vil få hjelp av NLI med å forbedre bygdebokdelen av Genealogiske Ressurser. Hos NLI finnes også en rekke spennende kilder som vi har felles interesse av å digitalisere, dette er prosjekter vi er i gang med å avklare nå.

5) Lån av mikrofilm over grensene

NORDGEN er en nordisk interesse- og samarbeidskomité med representanter fra de landsdekkende slektsforskerorganisasjonene i Norden. Du kan lese mer på www.nordgen.com. NORDGEN har i april avholdt et møte i Mariehamn på Åland, i tilknytning til arrangementet "Nordisk Slektsforsker treff 2003", og komiteen vedtok da blant annet å arbeide for at det skal bli lettere å låne mikrofilm på tvers av landegrensene i Norden. Spesielt fra Danmark er dette et problem i dag.

6) Rabatt ved søk i folketellinger hos Arkion

Vi forsøker gjennom våre samarbeidspartnere stadig å finne nye rabattordninger av interesse for medlemmene, en av dem er antydnet i overskriften. Denne og flere andre nyheter finner du annet sted i bladet og på www.disnorge.no/medtilbud.htm

Jan E.
leder@disnorge.no

DIS-Norges styre

Leder

Jan Eri
Reverudåsen 55A, 1341 Slependen
Telefon 67 55 96 97 - leder@disnorge.no

Nestleder

Arnt Egil Ursin
Grindstuveien 53, 1349 Rykkinn
Telefon 67 13 28 19 - nestleder@disnorge.no

Kasserer

Per Steinar Håklev
Vestaveien 46, 1476 Rasta
Telefon 67 90 65 48 - kasserer@disnorge.no

Styremedlemmer

Vidar Øverlie
ONP/PT, Petroleum Development Oman
PO Box 81, Muscat 113, Oman
overlie@xtra.co.nz

Norunn Klettum
Tyristubveien 19, 0687 Oslo
Telefon 21 92 30 88 - klettum@chello.no

Tharald Moen
Seljebakken 7A, 4844 Arendal
Telefon 37 02 32 89 - tharald@hobbyas.no

Osvold Gilje
Røykås Terrasse 100, 1476 Rasta
Telefon 67 90 46 35 - ogilje@online.no

Søvi Arntzen
Bjørndalsgrend 9, 5171 Loddefjord
Telefon 55 26 65 51 - solarnt@online.no

Leif Biber Kristensen
Nils Kirkeruds vei 8B, 1339 Vøyenenga
Telefon 67 13 22 64 - leifkris@alfanett.no

Vara

1. Bjørn Strøm
PB 124 Grorud, 0905 Oslo
Telefon 90 20 51 83 - bjorn@stromfam.com

2. Nanna Kristine Egidius
Kaldor gard, 2636 Øyer
Telefon 61 27 72 10 - nanna@kaldor.no

3. Kjell Henry Skåden
Slettebakksveien 86, 5093 Bergen
Telefon 55 29 92 62 - kjell.skaaden@c2i.net

Valgkomité

Jan Solberg (leder)
Lars Harald Alstadsæter
Alf Christophersen
Lars Nygaard

Distreff adresse

se www.disnorge.no/distreff/
for lokale kontakter
Alf Christophersen
4909 Songe
distreff@disnorge.no
Telefon 37 16 42 09 p, 22 85 13 27 a

På kontoret

[kontoret er stengt i juli]
Åse Wethal Holen
Kontortid 9-15
Telefon 22 36 11 22
Fax 22 36 11 23
Epost: kontor@disnorge.no
www.disnorge.no

redaktørens kommentar

Ikke bli for opptatt med fortiden og døde aner. Tenk også på den delen av slekta di som lever i dag og hva den kan fortelle.

Du har tilgang på uerstattelige levende kilder. Benytt deg av disse før det er for sent.

I tillegg til kunnskapen skal du se at det er hyggelig også!

Ole Harald Flåten
Redaktør

Slekt og Data tar gjerne i mot stoff og forslag til stoff fra medlemmene. Vi kan ikke garantere at innsendt materiale vil bli benyttet og vi forbeholder oss retten til å korte ned og redigere innsendte bidrag. Stoff som sendes inn til bladets DISkusjonssider står helt og fullt for innsenderens mening og vil bli benyttet i den utstrekning plassen tillater det. Vi oppfordrer til å skrive kort. Innlegg som strider mot «god folkeskikk» vil ikke bli benyttet. Artikler om produkter skrevet av produsenter, distributører eller andre i deres tjeneste står fullt og helt for deres egen «regning og risiko». Innholdet i disse artiklene kan ikke ses på som Slekt og Datas eller DIS-Norges offisielle syn.

Arrangementer meldes inn til DIS-Norges hjemmesider og skal ikke sendes redaksjonen.

Etterlysninger sendes til DIS-Norge eller på e-post til etterlysning@disnorge.no

Foto skannes i 300 dpi og lagres i høyeste jpg-oppløsning og sendes sd-foto@disnorge.no

NB! Store filer (over 2 Mb brennes på CD eller sendes i original til DIS-kontoret)

I dette nummeret kan du lese mer om:

2	Oversikt over organisasjonen	19	The Master Genealogist
3	Lederspaltene	19	DISchat . med temakvelder
4	Redaktørens kommentar	20	Ny versjon av Embla Familie og Slekt
4	Innehold	22	Nye bøker: Kniven, ølet og æren
5	DIS-Østfold på «Bokfest»	23	Nye bøker: Emigrasjonen til Amerika
6	Kvinne og mann i norsk folkekultur	23	Kalender
7	Lokallagsadresser	24	DIS-Norges medlemstilbud
8	Milttære kilder: Slektskolen 11	25	Kalender fortsettes
12	I det digitale mørkerom: Bildeskolen 3	26	Etterlysninger
15	To konfirmanter	31	Slik finner du passord og brukernavn for innlogging på www.disnorge.no
16	Hvordan forbedre resultatene dine?	31	Annonse
17	Det norske utvandrersenteret	32	Annonse
18	Duppeditter i slektsgransking		

FORSIDE:

Deltakerne på konferansen for tillitsvalgte i DIS-Norge på Hurdalsjøen i vår.
Foto: Knut Winje

NESTE NUMMER

sendes ut i oktober. Siste frist for levering av stoff er 15. september.

REDAKTØR

Ole Harald Flåten
slekt-og-data@disnorge.no

Redaksjonsmedarbeidere:

Jan M. Keus, keus@c2i.net
Ole Bjørn Darrud, Ole.Darrud@canaldigital.no
Finn Holden, sd-historie@disnorge.no
Søvi Arntzen, etterlysning@disnorge.no
Eirik Nord, eir-nord@online.no
Knut Winje, sd-foto@disnorge.no
Osvold Gilje, ogilje@online.no

BLADETS ADRESSE:

Postboks 6601 St.Olavsplass
0129 Oslo

E-post:

sd-bidrag@disnorge.no

OPPLAG: 9.000

Abonnement for bibliotek og liknende institusjoner kan tegnes for kr 300,- pr. år.

ANNONSERING:

Annonser kan tegnes ved henvendelse til kontoret.

PRODUKSJON OG TRYKK:

Stens Trykkeri AS, Dilling

Lokalnytt

DIS-Østfold på "Bokfest" med nytt messeutstyr

3-5 april arrangerte Østfold Fylkesbibliotek sammen med Regionalbiblioteket i Västra Götaland "Bokfest" i Gamlebyen i Fredrikstad. DIS-Østfold var der.

av Dagfinn U Larsen

DIS-Østfolds leder Kari Nicolaysen prøver lokallagets nyervervede messestand.

Innvendig har standen plass til PC og video-kanon m m. Web-ansvarlige Ole E Monsø sjekker at alt virker som det skal.

Bokfesten er en norsk-svensk kultursatsing, der målsettingen er å spre kunnskap og interesse for nabolandenes litteratur, samt å skape et nettverk for kulturutveksling over grensen. Rammen rundt det hele er ideell, Gamlebyen er som kjent Nordens best bevarte festningsby, med intime små gater og sjarmerende trehus. Her finnes historie og grobunn for kunst og kultur.

En fullgod presentasjon av slektsforskning på en messe, krever mye utstyr. Dette var klart da DIS-Østfold besluttet å delta på messen. Foreningens kreative nestleder, Ragnar B Johansen har stått for både idé og produksjon av en

"messestand" til å presentere DIS-Østfold med, som samtidig har plass til alt nødvendig utstyr til demonstrasjoner, internett, brosjyrer osv. Det var en stolt gruppe messeverter som iført DIS-Norges hvite piquetskjorter tok den nye standen i bruk på bokfesten. Styremedlem Alex Kverneland hadde laget en lekker liten brosjyre som forteller hva DIS er og hvorfor. Den ble delt ut til publikum. Det ble videre solgt diverse bøker med tilknytning til slektsforskning og det ble svart på spørsmål og demonstrert bruk av kilder og registrering av slekt. Slektsforskning er åpenbart en voksende interesse blant både unge og eldre.

DIS-Østfolds medlemsmøte for april ble også lagt til Bokfesten, med foredrag av Tore Vigerust om "Adelsslekter og setergårder i Smålandene, Bohuslän og Vigen". Det er unødvendig å si at han fikk mange tilhørere. Bokfesten ble for DIS-Østfold en ubetinget suksess og vi ser nå frem til neste mønstring med publikum.

DIS-kontoret har ny adresse
[kontoret er stengt i juli]

Postboks 6601 St.Olavsplass,
0129 Oslo
Telefon: 22 36 11 22
Faks: 22 36 11 23
Besøksadresse: Ullevålsveien 1, 2 etg.

Kvinne og mann i norsk

Finn Holden, Cand. philol. med historie hovedfag fra Universitetet i Oslo, tidligere lektor, studieinspektør, lærebokforfatter. Nå pensionist med hovedinteresselokalhiste og slektshiste. fholden@c2i.net

"Den som slurvet med mat og matstell, vask og renhold, fyring, håndarbeid og påkledning, måtte regne med å se den attraktive frieren forsvinne, og siden høste motgang i kjærlighetslivet. (...) Det sier noe om kvinnens posisjon i husholdningen, at tradisjonen inneholder kravstore og enda flere "prøver" på hennes ferdigheter enn på hans. Ei jente var ikke gifteklar før hun var "fullfør" i allslags kvinnearbeid: spinning, strikking, veving." Dette forteller Ørnulf Hodne i sin nye bok "Kvinne og mann i norsk folkekultur".

Hodne forteller om kvinnens og mannens liv fra barndom til alderdom slik det har vært gjennom historien. En måtte vise at en kunne fylle rollen som voksent arbeidsmenneske, og ta sin del av de daglige gjøremål ute og inne om en skulle sees på som et dugelig manns- eller koneemne. Å bli omtalt som arbeidssom, sterk og nevenyttig var egenskaper som alltid kom godt med.

Ungdom traff unge av det annet kjønn på dans på gårdene eller på setra, og ved fester på gårdene i bygda eller i byen. Hver bygd og by hadde sine uten-dørs danseplasser om sommeren, og dans var ungdommens fremste fritidssysssel. Dans foregikk på markeder og fjelldanser om sommeren. Mest kjent var Vaset-dansen mellom Hallingdal og Valdres. Men det ble også danset ved alle høytidene i livet: til jul, påske, pinse, St. Hans, i barsel, bryllup og gravøl. Dette ble ofte følt som koplingsforsøk fra slekten, slik at ungdommen også søkte egne friere samværsformer. Et spesielt ungdoms- og nabolagstreff var likvakedansen i sørgehuset mens den døde lå på likstrå. Meningen var å hedre og hjelpe den døde på reisen hinsides. "Naar den avlidne saag gleden, so vilde han og kjenna dødsferdi mindre tung" (Telemark).

Folk reiste lite, så utbudet av giftekandidater var ikke stort. Helt fra Magnus Lagabøtes landslov (1276) var det slått

Halfdan Egedius: Lørdagskveld (1893). To nattefriere på veg til jenteloftet. Nattefriing var en eldgammel bonde-skikk i mange land i Nord-Europa. Foto: J. Lathion. Nasjonalgalleriet. Fra Hodne

Gustav Wentzel: Spinnersken (1890). En bondejente var ikke gifteklar før hun mestret de arbeidsoppgavene hjemmet og gården krevde av henne. Foto: J. Lathion, Nasjonalgalleriet. Fra Hodne.

fast at "far og mor skal råde for sine døtres giftermål, om de er til. Men om de er døde, da skal de nærmeste farsfrender (og morsfrender) råde for giftermålene". Også Christian 5. presiserte foreldremyndigheten (1687): "Hvo Hustru vil have, bede hende af Forældre, eller rette Væрге; Dog med hendis Ja og Villie. End gifter hun sig uden dens Villie, som efter Loven er hendis rette Væрге, da volder hand hendis Gods, men hun lever, om hand vil". Disse to forholdene, liten mobilitet og

sterk foreldremyndighet, kan ligge bak når vi ser i mange bygder at gårdmannssønner gifter seg med gårdmannsdøtre og husmannssønner med husmannsdøtre i samme bygd. En undersøkelse av giftermålsmønstret i valdresbygdene Vang/Vestre Slidre i perioden 1600-1850 viser at av rundt 4000 giftermål på 206 gårder, ble bare 1,2 prosent inngått med en utenbygds, og bare 47 giftermål skjedde mellom en kondisjonert og en av bondestand.

Dette bildet har de fleste slektsforskere sett. I en bygd i Telemark som jeg har studert, har for eksempel sju generasjoner brukere på en stor gård på 1700- og 1800-tallet giftet seg med gårdmannsdøtre fra andre store gårder i bygda. Tilsvarende er det på de andre gårdene i bygda. Gårdmannsslektene går på kryss og tvers i bygda, og vi aner en sosial struktur med bønder og deres barn som stadig møter hverandre i sosiale sammenhenger.

Mange gutter og jenter valgte å bøye av i konfliktsituasjoner og fulgte foreldrenes vilje. Ofte gikk det bra likevel, for "kjærleiken kom etterkvart", og ekteskapet var et arbeidsfellesskap. Innenfor alle klasser, adel, embetsstand, borgerskap, har denne familiepolitikken stått vakt om nedarvete rettigheter og verdier og skapt sosiale maktallianser. Ørnulf Hodne sier at det ser ut til at det ikke var vanlig at folk fikk mange

barn i Norge i middelalderen. Frykten for å få mange munner å mette kan ha vært en grunn til seksuell tilbakeholdenhet. Dette endret seg med reformasjonen 1536. Luther la større vekt på fruktbarehetsbudet i Moseloven og skapelsesberetningens ord til menneskene om å være fruktbare, bli mange og oppfylle jorden. Mange barn ble et tegn på gudfryktighet og tillit. Og prestene gikk foran med store barneflokker.

Barnetallene begynte å synke i Norge og Vest-Europa sist på 1800-tallet, først i overklassen i byene og nådde etter hvert landsbygda og de brede befolkningslag. Dette hang sammen med at mange av de varene og tjenestene som hjemmet hadde produsert, ble overtatt av fabrikker, skoler, sykehus, gamlehjem, butikker og kontorer. Hjemmet ble et sove-, spise- og oppholdssted, og mange kvinner gikk ut i arbeidslivet. Tobarns- eller trebarnskull ble dominerende.

Mange av de gamle skikkene og atferdsmønstrene har forsvunnet. Men likevel avslutter Ørnulf Hodne med at "Det er stabilitet og lange, ubrutte linjer som preger historien om nordmenns måte å ordne sine samliv på. Vegen fra bekjentskap til ekteskap går fortsatt via sjekke- og møtestedet, gaveutveksling, frieri, "prøvetid" (forlovelse), vielsesseremoni og bryllupsfest for slekt og venner, med taler, sang, musikk, dans og god mat."

Ørnulf Hodne: "Kvinne og mann i norsk folkekultur". Oslo 2002.

Vil du annonsere i Slekt og Data?

Annonsepriser

Forutsetter ferdig original.

Kontakt
kontor@disnorge.no

Vanlig tekstsider

1/1 side kr 7.000

1/2 side kr 4.500

1/4 side kr 2.500

Nest siste side

1/1 side kr 8.500

1/2 side kr 5.000

1/4 side kr 3.000

Baksider

1/1 side kr 10.000

1/2 side kr 6.000

1/4 side kr 3.500

Lokallagsadresser

Lokallag	Leder	Telefon	E-post
DIS-Hordaland	Renathe-Johanne Wågenes	56 14 86 61	leder@ho.disnorge.no
DIS-Salten Slektshistorielag	Viggo Eide	75 52 84 14	leder@sa.disnorge.no
DIS-Sør-Trøndelag	Odd W. Ellevseth	72 55 44 62	leder@st.disnorge.no
DIS-Rogaland	Lauritz Wanvik jr	51 58 67 52	leder@ro.disnorge.no
DIS-Oslo/Akershus	Finn Holden	22 69 91 45	leder@oa.disnorge.no
DIS-Møre og Romsdal	Jonny Lyngstad	71 29 57 33	leder@mr.disnorge.no
DIS-Vestfold	John Ludvigsen	33 32 85 31	leder@vf.disnorge.no
DIS-Haugaland	Steinar Oddenes	52 71 48 40	leder@ha.disnorge.no
DIS-Aust-Agder	Berit Vik Hansen	37 04 77 25	leder@aa.disnorge.no
DIS-Vest-Agder	Rolf Steinar Bergli	38 01 66 90	leder@va.disnorge.no
DIS-Nord-Trøndelag	Per Herstad	74 08 17 35	leder@nt.disnorge.no
DIS-Troms	Ragnar T. Samuelsen	47 02 93 44	leder@tr.disnorge.no
DIS-Østfold	Kari Nicolaisen	69 34 30 58	leder@of.disnorge.no
DIS-Finnmark	Stig H. Pedersen	78 95 17 19	leder@fi.disnorge.no
DIS-Oppland	Kjell Helge Moe	61 26 42 62	leder@op.disnorge.no
DIS-Sogn og Fjordane	Jan Eide	57 86 32 61	leder@sf.disnorge.no
DIS-Telemark	Rolf Harry Tande	35 57 15 90	leder@te.disnorge.no
DIS-Hedmark	Lillian Kristiansen	62 36 44 27	leder@he.disnorge.no
DIS-Buskerud	Remi Pedersen	32 72 39 92	leder@bu.disnorge.no

Militære kilder

Lars Løberg, f 1960. Cand.philol 1986.
Formann for Norsk Slektshistorisk Forening (NSF)
siden 1999. Board member Vesterheim
Genealogical Center, Madison, WI, USA siden
1995. Har publisert et 50-talls bøker og arti-
kler innen politisk historie, lokalhistorie og
slektshistorie. bringl@online.no

Illustrasjoner er hentet fra www.elverumske.no

Militære kilder er en viktig, men ofte vanskelig tilgjengelig kilde for slektsgranskeren. Den allmenne verneplikten gjør at alle med røtter i Norge også har et stort antall forfedre med en militær bakgrunn. Dette kan for forrige århundre variere fra sesjons- og førstegangstjenesteopplysninger, som ofte bare er av interesse for de mest detaljorienterte, til forfedre med deltagelse i felttoget i Norge eller som frontkjemper på Østfronten, opplysninger som fortsatt kan skape splid og uvennskap, som det er viktig å registrere og bevare, men som samtidig må behandles med stor forsiktighet.

Behovet for militære mannskaper lå bak de første manntallene, og helt fram til 1910 var de militære utskrivningene basert på systematiske innrapporteringer av alt mannkjønn i tjenestepliktig alder. Dette innebærer at disse innrapporteringene er alternative innganger til å kartlegge den mannlige befolkningen i områder hvor kirkebøkene ikke er bevart.

Innrapporteringene lå i sin tur til grunn for de militære myndigheters utarbeidelse av sine ruller, stamruller som utgangspunkt for innkalling til sesjon og avdelingsruller over de mannskapene som var i tjeneste. Rullene gir ikke bare

opplysninger om fødselsår, -sted og familieforhold, men ofte også opplysning om soldatens høyde, eventuelle fysiske skavanker og om tjenesterolle.

En annen side ved den militære virksomheten var at forsvaret hadde sin egen jurisdiksjon. Vi finner dette oftest i kirkebøkene der hvor en soldat utlegges som barnefar i forbindelse med uekte fødsler. Moren måtte gjerne gjennom et offentlig skrifte, ved gjentagelse ble hun i perioder også i lagt korporlig straff eller fengselsstraff, mens barnefaren slapp slike straffereaksjoner fra sivile myndigheter. Dette er av enkelte mistolket som at barnefaren slapp

Nr.	Navn	Rode	Fødested	Alder	Sivilstand	Innrullert	Annet
Sersjant	Jens Lund			39	gift, 3 barn		Tient 16 Aar
54	Ole Jonsen	Ø. Nes	Sognet	30		1757	
55	Ole Embretsen	N. Nes	Eltedalen	31		1757	rifle
56	Peder Pedersen	Hammersgaard	Sognet	32	gift, 1 barn	1756	Gårdsbruk 1/2 hud
57	Anders Pedersen	N. Sørbye	N. Sørbye	26	gift, 1 barn	1757	
58	Ole Olsen	S. Sørbye	Sognet	34		1757	
59	Peder Pedersen	Nordbye	Nordbye	32	gift	1752	gefreider
60	Giermund Giermundsen	Præstegaarden	Sognet	26	gift, 4 barn	1754	Gårdsbruk 1 1/2 hud i 6 år, gammel moder at forsørge
61	Morten Andersen	Haugen	Aatteraasen	26	gift	1757	
62	Ole Torgaldsen	Ø. Lunde	Sognet	27	gift, 2 barn	1757	Gårdsbruk 1 hud, gamle foreldre at forsørge
63	Peder Jonsen	V. Lunde	Lille Lørdahlen	30	gift	1754	Gårdsbruk 1/2 hud i 6 år, gamle foreldre at forsørge
64	Jon Jonsen	Sørhuus	Sognet	30	gift, 4 barn	1754	Gårdsbruk i 9 år
65	Peder Danielsen	Ø. Settere	Sognet	29		1757	
66	Torgald Torgaldsen	V. Settere	W. Settere	24	gift	1757	

straff for sine forseelser. Dette er ikke riktig. Soldaten ble i stedet straffet av de militære myndighetene, og da i de fleste tilfeller strengere enn den sivile straffen. Birger Kirkeby har i så måte i en artikkel om Soldater og leiermål på 1600-tallet i Historisk Tidsskrift bind 81 vist at mens kvinner for tredjegangs leiermål ble straffet med pisking, var det for soldater fra og med 1696 tre års tvangsarbeid som ventet.

På samme måte som for andre kildegrupper, blir opplysningene gradvis færre jo lengre bakover i tid vi kommer. Dette innebærer blant annet at det kan være vanskelig å føre sikre personidentifikasjonsbevis for de eldre rullenes vedkommende. Et praktisk eksempel på dette er arbeidet med å identifisere tryslinger i materialet fra utskrivningene til Holstein 1758-62. Soldatene fra Trysil var da rulleført i Elveromske Major Felbers Skiløber Compagnie, og var foruten sersjant Jens Pedersen Lund (se tabell forrige side)

Rodeinndelingen viser at hver matrikelgård var pålagt å stille en soldat. Matrikelgårdene var delt i mange bruk, og det var også ryddet andre gårder og plasser under de enkelte matrikelnumrene. Soldaten kunne, men behøvde slett ikke, være fra gården eller fra ett av løpenumrene under matrikelgården. I dette tilfelle gir fødestedet en god indikasjon, tre av soldatene har rodegården som fødested, mens de andre enten har andre bruksnavn eller rett og slett "Sognet".

Mannskapsrullen for Elveromske skiløperkompani er datert 8. juni 1758. De tre skiløperkompaniene skulle til sammen stille ni underoffiserer, tre tamburer og 150 mann til et reservekompani som skulle stå i Norge og være forlagt på Kongsvinger festning. Det synes som om sersjanten meldte seg frivillig, mens de øvrige mannskapene ble plukket ut ved loddtrekning. De "uheldige" var nr 54, 56, 57, 59, 60, 62, 63, 65 og 66. Av disse ble imidlertid nr 56, 60, 62 og 63

fritatt, og i deres sted ble nr 55 (for 56), 58 (for 60) og 61 (for 62) kommandert. Det synes her som at det er et visst mønster i fritagelsene. Alle de uttrukne soldatene som samtidig var gårdbrukere, ble fritatt. Samtidig var dette også de som hadde størst familier og dermed størst forsørgelsesbyrde. Fritak for gårdbrukere og for eneste sønn av gårdbruker kjenner vi også fra andre utskrivninger, men for denne utskrivningen ble det også organisert militær rasjonering til hjemmeværende koner til de utskrevne, så her var det ytterligere en økonomisk grunn til å frita de med den største forsørgelsesbyrden. Utfallet av kommanderingen var (se tabell under).

Nr.	Navn	Rode	Loddtrekning	Sivilstand	Annet
Sersjant	Jens Lund		Frivillig	gift, 3 barn	Tient 16 Aar
54	Ole Jonsen	Ø. Nes	Ved lodd		
55	Ole Embretsen	N. Nes	Komm for 56		rifle
56	Peder Pedersen	Hammersgaard	Befriet	gift, 1 barn	Gårdsbruk skylder 1/2 hud
57	Anders Pedersen	N. Sørbye	Ved lodd	gift, 1 barn	
58	Ole Olsen	S. Sørbye	Komm for 60		
59	Peder Pedersen	Nordbye	Ved lodd	gift	gefreider
60	Giermund Giermundsen	Præstegaarden	Befriet	gift, 4 barn	Gårdsbruk 1 1/2 hud i 6 år, gammel moder at forsørge
61	Morten Andersen	Haugen	Komm for 62	gift	
62	Ole Torgaldsen	Ø. Lunde	Befriet	gift, 2 barn	Gårdsbruk 1 hud, gamle foreldre at forsørge
63	Peder Jonsen	V. Lunde	Befriet	gift	Gårdsbruk 1/2 hud i 6 år, gamle foreldre at forsørge
64	Jon Jonsen	Sørhuus		gift, 4 barn	Gårdsbruk i 9 år
65	Peder Danielsen	Ø. Settere	Ved lodd		
66	Torgald Torgaldsen	V. Settere	Ved lodd	gift	

16. august 1758 føres det en ny rulle for de utskrevne mannskapene. I denne inngår nr 54, 55, 58, 61, 65 og 66, men ikke de uttrukne nr 57 og 59. Dessuten føres det i 1762 en ekstraliste hvor det for rode 60 føres reservene Niels Knudsen Præstegaarden, 24 år, og Niels Halvorsen Præstegaarden, 21 år, begge husmannssønner.

Hver soldat sto gjerne 10 år i tjenesten. Vi kan se at det hadde vært en stor utskiftning av mannskaper fra Trysil i 1757, siden mer enn halvparten av mannskapene var nye det året. Dette stemmer da også godt med at skiløperkompaniet ble opprettet i 1747.

Seks av soldatene kan vi lett identifisere fordi fødestedet er oppgitt. Og siden alle skal være født i sognet, er det gode muligheter til å identifisere også de øvrige via kirkebøkene, som for Trysils vedkommende starter i 1730. Enklest er det med de av soldatene som allerede var gift i 1758 (se tabell under).

Fra kirkeboka får vi også vite at 56 Peder Pedersen bodde på Haugen da

han sto brudgom, 60 Gjermund Gjermundsen bodde i Heggeriset da han giftet seg, 62 Ole Torgaldsen kom fra Sørhus mens 64 Jon Jonsen kom fra Nes.

Det viste seg at alle disse var lette å identifisere ut fra kombinasjonen av navn og sivil status. Det er riktignok også ytterligere to andre Peder Pedersen i Trysil som er gift i henholdsvis 1744 og - 46 og en Jon Jonsen som gifter seg i 1754, men her gjør henholdsvis alder og antall barn at identifikasjonen er sikker.

Vi står da igjen med fire ugifte skiløper-soldater. Av disse er Ole Embretsen Eltedalen allerede identifisert ved fødested i militærrullen. For de tre andre må vi søke på navnekombinasjon i listene over konfirmerte og førstegangs nadverdsgjester. Peder Danielsen finnes det bare en av. Han bor på Lutnes når han konfirmeres i 1746. Ole Jonsen er det, uventet nok, bare to av, Ole Jonsen Sørby som konfirmeres i 1739 og Ole Jonsen Løvbergs som konfirmeres i 1748. Da den første av disse gifter seg

Nr.	Navn	Fødested	Alder	Sivilstand	Giftår	Ektefelle
Sersjant	Jens Lund		39	gift, 3 barn		
54	Ole Jonsen	Sognet	30			
55	Ole Embretsen	Eltedalen	31			
56	Peder Pedersen	Sognet	32	gift, 1 barn	1757	Marte Mortensdtr Galåsen
57	Anders Pedersen	N. Sørbye	26	gift, 1 barn	1756	Marte Bjørnsdtr
58	Ole Olsen	Sognet	34			
59	Peder Pedersen	Nordbye	32	gift	1757	Kirsti Larsdtr Prestegarden
60	Gjermund Gjermundsen	Sognet	26	gift, 4 barn	1751	Siri Pedersdtr Sørby
61	Morten Andersen	Aatteraasen	26	gift	1758	Anne Andersdtr Tørberget
62	Ole Torgaldsen	Sognet	27	gift, 2 barn	1754	Ingerid Torgiersdtr Lunde
63	Peder Jonsen	Lille Lørdahlen	30	gift	1750	Kari Embretsdtr Eltedalen
64	Jon Jonsen	Sognet	30	gift, 4 barn	1750	Kirsti Pedersdtr Lørdalen
65	Peder Danielsen	Sognet	29			
66	Torgald Torgaldsen	W. Settere	24	gift	1758	Marte Olsdtr Ø. Nes

med Ragnhild Olsdtr. Ø. Lunde i 1751 og vår Ole fortsatt skal være ugift i 1758, er også denne entydig identifisert.

Bare for Ole Olsen, nr 58, har vi identifikasjonsproblemer. Det er fem å velge

blant i konfirmasjonslistene. To fra Nes i hhv 1739 og - 46, en fra Eltos i - 48, en fra Sørhus i - 54 og en fra Ø. Lunde samme år. Vår Ole Olsen skal etter rul-len være født ca. 1724, og han bør således være en av de to fra Nes, to som attpåtil er brødre. Han er i så fall fra Halvor-Nes.

Skiløperne kan vi altså identifisere slik (se tabell under).

Reservene i 1762 var henholdsvis Nils Knutsen Østbyplass og Nils Halvorsen østre Østby.

Vi har altså ved å kombinere mann-skapsrullene med kirkeboka foretatt en

sikker identifisering av 13 av de 14 mannskapene fra Trysil, og deriblant fastslått fødselsår også for mannskap som var født før kirkeboka starter. Avvikene i fødselsår i forhold til opplysninger ved begravelse/folketelling er med ett unntak innenfor et avvik på 2 år.

Fordi dette gjaldt en nokså eksotisk utskrivning, gir det rom for interessante detaljer, i hvert fall for de som vitterlig ble utskrevet. En annen skål er det jo at skiløperkompaniet ikke kom til Holstein, de ble liggende på Kongsvinger festning som reservestyrke hele perioden igjennom.

Nr.	Navn	Fødested	Levetid	Senere opphold
Sersjant	Jens Lund	Lunde		Flermoen
54	Ole Jonsen	Løvbergs	1728-1802	N. Løvbergs, bruker nr III
55	Ole Embretsen	Eltedalen	1727-87	N. Eltdalen
56	Peder Pedersen	Haugen	1726-98	Oppstugus Galåsen, bruker nr I
57	Anders Pedersen	N. Sørbye	1731-1810	Jordet, bruker nr III
58	Ole Olsen	Nes (?)	?	?
59	Peder Pedersen	Nordbye	1726-1818	Vestad, bruker nr IV
60	Giermund Giermundsen	Heggeriset	1731-84	Gjermunds, bruker nr V
61	Morten Andersen	Otteråsen	1733- ?	?
62	Ole Torgaldsen	Sørhus	1732-1803	Torgalnup, bruker nr IV
63	Peder Jonsen	Tekta	1728-77	Tekta, bruker nr IV
64	Jon Jonsen	Nes	1728-1801	Jon-Nes, bruker nr II
65	Peder Danielsen	Lutnes	1729- ?	Rotberget i Hof
66	Torgald Torgaldsen	W. Settere	1735-73	Torgals, bruker nr VI

Nærbilde av den skinnkledde andortuppen. Rekonstruert etter original på Skimuseet i Oslo.

Andoren er merket med legdsnummer. Dette er basert på en andor som er bevart på Skimuseet i Oslo.

Rekonstruksjon av langski og andor. Skiene er basert på beskrivelsen i munderingsforslaget fra 1772, og tradisjonelle skimodeller fra Elverum-Trysil-området. Lengden på langskiet skulle være 267 cm, andoren 188 cm.

Bilder og billedtekst er hentet fra Elverumske Skieløber Compagnies hjemmesider www.elverumske.no. Elverumske Skieløber Compagnie er en frivillig forening som forsøker å vise hvordan det var å være skiløpersoldat i den dansk-norske hær under napoleonskrigene på begynnelsen av 1800-tallet. Utstyr og uniformer er rekonstruert så nøyaktig det lar seg gjøre på grunnlag av skriftlige kilder, originale tegninger og gjenværende original-gjenstander på museer og i privat eie.

I det digitale mørkerommet

Knut Winje, 60 år født i Oslo, bosatt på Manglerud nær Østmarka i Oslo. Utdannet bildedesigner og fotograf. Begynte som avisfotograf og har arbeidet med grafisk design og reklame i 40 år. Utdannet fra Sonans IT-Designskolen og IGM - Institutt for Grafiske Medier. Er AEC sertifisert i Adobe Photoshop 6.0
sd-foto@disnorge.no

Vi har i tidligere bildeskoler gjennomgått de viktigste verktøyene og paletter, hvordan de er bygget opp og fungerer. Nå begynner det konkrete arbeidet med bildene våre.

Det vi nå skal tenke er at vi går inn i det gamle mørkerommet hvor alt foregikk mer eller mindre i stummende mørke, og alt foregikk på faste innøvede rutiner. I det digitale mørkerommet vårt skjer noe av det samme. Når du har gjort den samme oppgaven mange ganger vil du automatisk se hva som mangler eller hva som er gjort med et bilde.

HVITBALANSE

Når du starter med et bilde i Photoshop må du vurdere om bildet er i balanse, altså om det er riktig balanse mellom fargene, og du har sikkert sett bilder med rødsjattering, eller rødstikk. Har bildet ligget lenge kan du få rødstikk hvis det er papirbilde. Har du derimot et lysbilde eller dias, vil dette med tiden forandre farge ofte mot blått. Det kan være nye bilder hvor blender / tid forholdet ikke har vært riktig innstilt, og du får et overeksponert eller undereksponert bilde. Du kan i det digitale mørkerommet justere dette til det kameraet ikke gjorde for deg.

Menyvalgene er på toppen av skjermen din. Noen av disse har undermenyer og noen av disse henter nye undermenyer, eller utfører kommandoene dine direkte. Det som skiller disse fra hverandre er de valgene med tre prikker etter seg. Her vil det åpne seg hjelpemenyer hvor du helt presist foretar dine valg. Det er ingen grunn til å være engstelig for å utføre kommandoer som kan ødelegge bildet. Husk at du har historikkpaletten, bruk den ofte slik at du er helt sikker på hvordan denne fungerer.

Skulle du være i tvil om hvilket verktøy du arbeider med, vil dette vises helt til venstre i valgmenyen din øverst, det vises også som et lyst felt i verktøypaletten din nettopp på det verktøyet som er innkoblet.

Valgmenyen er interaktiv d.v.s. den forandrer seg etter som du skifter verkøy og viser hvilke hjelpevalg du har til rådighet.

Palettene som ligger ute på skjermen din vil ikke forsvinne når du utfører et valg. De blir der du har satt de. Hele tiden vil du kunne se hva du gjør eller har gjort. Ønsker du å ta vekk noen av palettene som du ikke bruker så mye klikker du bare på X'en i høyre hjørne. Vil du ha den tilbake klikker du bare på Vindu i menylinjen og går til Vis nå klikker du på den aktuelle paletten.

Alle verktøy kan du skifte ut med de underliggende ved å holde Alt tasten nede samtidig som du trykker ned den bokstaven som representerer det aktuelle verktøyet du ønsker å skifte til, den finner du når du holder musepilen over et verktøy i paletten, etter noen sekunder kommer en hjelpetekst opp som forteller deg hvilken bokstav du skal bruke.

For å kunne se om et bilde er i balanse, trykker du: bokstaven i, på tastaturet, og du får pipetteverktøyet frem, klikk i bildet der dette er lyst eller det som representerer hvit, finnes ikke dette tar du det punktet i bilde som er lysest opp mot hvit. Se på fargepaletten og du vil i de fleste tilfelle få noen verdier som er mindre enn 255 i alle tre gruppene RGB, dette forteller oss at bilde ikke er helt i balanse. Det aller første arbeidet starter med hvitbalansen deretter kan bildet justeres med lys og kontrast.

Gå nå inn i lagpaletten, nederst finner du et symbol som viser en halvmåne, i sort/hvit.

Klikk på dette og du får en valgmeny du klikker på Nivåer eller Levels, og du får opp et histogram, over dette er det angitt RGB i kanalvalget. Hold venstre museknapp nede mens du beveger pilen i bildet, se at fargeskalaen i fargepaletten forandrer seg, gjør den det er alt riktig. Klikk i et hvitt felt på bildet en gang til. Gå så til pilen til høyre for RGB i kanalvalget, nå får du oppgitt de tre kanalvalgene du har til rådighet. Velg først rød, histogrammet forandrer seg, under dette finner du tre små piler nå kan du holde venstre museknapp nede, når du er over den lille pilen helt til høyre. Beveg nå pilen mot venstre og du vil se at verdien i fargepaletten i fargen rød, forandrer seg. Når du har

kommet til verdi 255 stopper du. Gjenta samme operasjon for fargen grønn og blå, nå er alle tre kanalene justert til 255, bildet ditt ser også riktig ut i fargene. Skulle bildet virke noe mørkt da går du tilbake til masterkanalen RGB som du startet med og justerer på samme måten den midterste pilen under histogrammet mot venstre dette gjør bildet lysere, og så til slutt beveger du den venstre pilen mot høyre, og du får større kontrast i bildet. Klikk så tilslutt enter og bildet er ferdig justert. Skulle du likevel ønsket bedre kontrast eller lys går du ned til halvmånen klikker der og velger Lys og Kontrast, nå kan du justere bildet uten at dette vil innvirke på fargebalansen i bildet.

Med et riktig komponert bilde kan du fortelle mer enn ord hva du ønsker å formidle. La oss starte med det helt enkle. Nedenfor vil jeg vise deg hvordan du, ved å sette inn

Konvergenslinjer, kan gi bildet et annet inntrykk.

Tenk deg at du er ute for å fotografere et hus, huset har mer enn 3 til 4 etasjer, og du kommer på grunn av stedet du står på ikke langt nok unna huset til at perspektivet blir riktig. De fleste tar bildet av huset og er ferdig med det. Men ikke du, for det er nå litt etterarbeid retter opp i dette. Alt ser bra ut når du står der med ditt kamera, men på grunn av at det ikke finnes noen sidelinjer som på forhånd kan fortelle hvor galt det blir, tar du bildet. Når du kommer hjem og åpner bildet i Photoshop ser du et helt annet bilde enn det du så da du tok bildet. Det er her jeg vil si selvfølgelig, og det er ikke du som fotograf som har feilet men det er kameraoptikken som ikke kan bedre. Dette må vi

bare akseptere. Alternativet er å kjøpe dyrt tilleggsutstyr for optikken i kameraet. Derfor gjør du følgende: hold Ctr. nede mens du klikker A + T, høyreklikk i bildet, velg i hjelpemenyen Perspektiv, trekk ut til siden fra et av hjørnene og du retter opp det gale perspektivet, klarer du det ikke helt, kan du bare velge Skråstill eller Forvrengning. Nå har du full kontroll på hvordan du vil bildet skal bli.

Her et eksempel på de to bildene før og etter. Vi kunne kanskje si at bildet til høyre er nok riktig perspektivmessig men virker noe flat trykket, dette gjør du enkelt ved å markere bildet med Ctr. + A + T høyreklikker i bildet og velger fri transformering, trekker bildet opp på toppen til du har et resultat du er fornøyd med, og så Enter. Ctr. + D og du er ferdig.

Ønsker du å sette inn et element som kanskje manglet når bildet ble tatt? Kanskje det var en eller flere personer som kom for sent, kan du ordne dette i ettertid.

Ta bare opp originalbildet og det bildet du ønsker å sette inn deler av. Nå bruker du Polygonlassoen eller Mangekantet lasso. Klikk i bildet der du ønsker å starte "klippe ut" og gå rundt bildet der hvor du ønsker men husk med en gang du endrer retning på lasso verktøyet ditt må du klikke, for denne lassoen lager bare rette linjer.

Når du er kommet rundt elementet du skal flytte på vil du se en liten ring der start og slutt på den stiplede linjen er, nå klikker du en gang og lassostreken slipper taket i musepilen, er det vanskelig å finne avslutningspunktet, dobbelt klikker du, og linjen finner startpunktet selv.

Gå nå til flytteverktøyet i verktøypaletten din øverst til høyre. Sørg for at begge bildene er synlige på skjermen, trekk nå bildeobjektet med deg over til det bildet du skal ha det inn i og slipp. Nå vil du kunne se i lagpaletten at du har to lag, det ene er bakgrunnslaget eller original bildet ditt, og over det ligger det nye elementet.

Som eksempel kan vi bruke det forrige bildet med høyhus og plassere endel mennesker foran huset på gressplen. I dette eksempelet har jeg brukt endel kjente ansikter, som i dette tilfellet ikke har noe å gjøre med stedet originalbildet er tatt.

Når du er ferdig med alle justeringer og bilde-elementer, skal du lagre bildet, men først må du slå sammen de lagene du har i paletten din, slik at du står igjen med bare et bilde.

Øverst til høyre i lagpaletten ser du en liten sort trekant, klikk på denne og du får frem en hjelpemeny, her vil du finne kommandoen: slå sammen lag eller flaten image. Klikk her og begge lagene blir til et lag, altså et bilde, nå lagrer du bildet i filformat TIFF. Ønsker du samtidig å ha et lavoppløst bilde som skal brukes til å sendes på mail eller settes i

word tekstprogram, kan du lagre en gang til men da i JPG.

En tommelregel er å lagre bilde i riktigst mulig oppløsning, nederst i setting-boksen du først får opp når du lagrer i JPG, bestemmer du hvor lang tid bildet vil bruke når du sender eller mottar bildet som mailvedlegg. Nederst i boksen ser du bildets størrelse oppgitt i Kbts. bak skråstreken, antall sekunder bildet vil bruke under sending eller mottak. Vi bruker som regel en høflig kjøreregel: bildene bør ikke være større enn 10 – 15 sekunder.

Du selv kan sitte med et raskt bredbånd abonnement mens mottageren sitter med en ISDN linje og din adressat vil bruke meget lang tilkoblingstid på nettet får å få ned et bilde du kanskje bare bruker få sekunder på å sende.

En rimeligere versjon av Photoshop er Photoshop Elements 2.0 - du kan laste ned prøveversjoner av begge programmene på www.adobe.no

To konfirmanter

AV Finn Holden

Konfirmantlistene i kirkebøkene er som oftest lite interessant stoff. Konfirmantene står oppført med navn og alder, altså en bekreftelse av det vi vet fra dåpslistene 15-18 år tidligere. En sjelden gang finner vi noe nytt, en konfirmant som vi ikke kan finne blant de døde en halv generasjon tidligere. Bare sjelden gir presten konfirmantene en karakter eller en attest, som vi må ta med oss.

I gamle dager ble konfirmantene hørt foran alteret i katekismen foran en fullsatt kirke av foreldre, søsken, slektninger og naboer. I prinsippet skulle konfirmantene stå på kirkegulvet etter sin dyktighet i katekismen, men virkeligheten var en annen; foreldrenes sosiale status betydde mer for plasseringen på kirkegulvet. Vi husker Bjørnstjerne Bjørnsons fine novelle "Faderen", der storbonden Tord Øverås oppsøker presten dagen før sønnens konfirmasjon. Han sier til presten: "Jeg ville ikke betale presten før jeg hørte hva nummer han fikk på kirkegulvet." - "Han skal stå nummer 1." - "Jeg hører dette, - og her er 10 daler til presten." Tord hadde ikke ventet noe annet.

Henry Notaker skriver i "Til bords med Ibsen" at "Den 1. oktober 1843 stod Ibsen til konfirmasjon i Gjerpen kirke, men han var bare plassert som nummer tre i rekken. Henrik var en begavet gutt, og foreldrene hadde ventet at han skulle stå øverst - spesielt etter overhøringen, da Henriks svar ifølge faren nærmest hadde artet seg som en "deklamasjon". Knud Ibsen skal ennå på

sine eldre dager ha vært forbitret over denne ydmykelsen, for han mente at den eneste grunnen til at det var to konfirmanter foran Henrik, var at deres foreldre hadde råd til å gi presten en fin kalvestek i gave. Det hadde ikke Knud Ibsen økonomi til."

Jeg fikk demonstrert dette da jeg leste i kirkeboka for Drangedal om to av mine aners konfirmasjon samme dag, en høstdag i 1787. Den ene, Anne Torsdatter, fikk en omtale av presten som jeg ikke har sett maken til, "Meget vel oplyst og et ypperligt genie" (!). Den andre, Claudine Markusdatter, fikk knapt så god omtale, "Meget tungnemt, har vanskelig udtale, men hun er et dydigt, godt barn og kan sin Catechismus". Hvilken plass fikk Anne og Claudine på kirkegulvet? Claudine sto som nr. en blant pikene. Faren, Markus Helmer Wefald, var storbonde og lensmann, en stilling han hadde overtatt etter faren, den legendariske Halvor Solberg. Denne slekten kan vi følge i bygdeboka bakover gjennom flere generasjoner tilbake til storbonden Eilev Solberg, som eide gårder over hele Telemark.

Hva med Kari? Hun sto som nr. 13 blant pikene. Presten skriver at hun var 18 år ved konfirmasjonen, men jeg har ikke funnet hennes dåp i kirkeboka for Drangedal. Både som konfirmant, som brud og ved dåpen til hennes to barn står hun oppført som Kari Torsdatter Strømme. Ingen fra hennes slekt var blant fadderne til barna. Faren hennes har jeg heller ikke funnet, verken i kirkeboka eller i skifteprotokoller, men

kanskje i listene for ekstraskatten 1762. Tor Aslaksen er husmann på en nabo-gård til Straume og bor der med kone og en "fattig" mor som het Kari Torsdatter.

Senere hører vi ikke annet om Claudine og Kari enn kvinnenens skje-bne på den tid, giftermål og barnefødsler. Claudine giftet seg i 1797 innenfor Solbergslekten, med sønnesønnen til farbroren. Hun fikk seks barn pluss et dødfødt og døde 65 år gammel. Kari giftet seg også med en bonde i 1790, fikk to barn og døde 26 år gammel, ifølge kirkeboka ikke i barselseng.

KILDER

Ekstraskatten 1762.

Holte, Bjørn: Slekteregister for Drangedal, II/124, 211.

Kirkebok for Drangedal 1772, 1787, 1790, 1792, 1794, 1796, 1797.

Skifteprotokoll for Bamble, 1792-1803, s. 256b, RA.

Hvordan forbedre resultat

Rolf B. Holte, er leder for
DIS-Norges aktivitetsutvalg for
DISTreff.
Rolf.Holte@iticket.no

Du har fått tilbake resultatet fra DISTreff, men er ikke fornøyd med dette fordi så mange personer ble avvist. Hva gjør du da?

I. Finner dato'er på data som du bare har stedsnavnet på.

II. Finner steder på data som du bare har dato'er til.

III. Finner datoer og steder.

IV. Retter steder som er feilskrevet./ ikke gjenkjente

Denne artikkelen tar for seg ikke gjenkjente steder (pkt IV). Vi som står bak DISTreff vet ikke hvor alle gårder hører hjemme. Dersom kommune eller kirkesognet ikke er en del av navnet er det stor sannsynlighet at stedet ikke er gjenkjent. En annen grunn er at stedsnavnet ikke er entydig. For å rette på dette kan du

a) Legge på kommunenavn/ kirkesogn

b) Lage en rette liste med rens_resultat (redigere dbnnnn.sted fila)

Det første alternativet, er muligens det enkleste, det er opp til deg å bestemme hva som er det beste. (En kombinasjon av begge er også mulig)

ALTERNATIV A)

Du har bare satt på gårdsnavnet, eller navnet er ikke entydig for en plass i Norge (eller rett og slett er ukjent sted for DISTreff). F.eks: Nes. Det er mange plasser som heter Nes. Legg på kirkesognet, eller kommunenavnet. Nes,

Ullensaker. (Noen mennesker gjør ting annerledes og skriver på motsatt form det er helt greit bare du er konsekvent; Ullensaker, Nes)

Du har lagt inn husmannsplassen Oppistua som ligger i Nisseby. I ditt slektsprogram skriver du derfor Oppistua, Nisseby

ALTERNATIV B)

Dette alternativet brukes dersom du ikke ønsker å sette på kommunenavn eller kirkesogn på steder i ditt slektsprogram. Du ønsker i stedet at Gedtreff korrigerer de ukjente stedene vha av en retteliste som du lager og sender sammen med dine data.

Last ned Rens_Resultat i fra <http://www.dis-norge.no/distreff/prog/rensres.zip> og pakk ut i f.eks. C:\temp\ eller C:\windows\temp\.

Installer programmet ved å starte Install.exe. Programmet legger seg normalt i C:\Programfiler\DIS\, men kan også legges andre steder enn dette om ønskes. Programmet er fortsatt under utvikling (egentlig en kortversjon av en del av det større programmet GEDtreff som kanskje kommer i løpet av 2003)

Programmet startes ved å dobbelklikke på ikonnet til venstre.

Åpningsbilde av programmet:

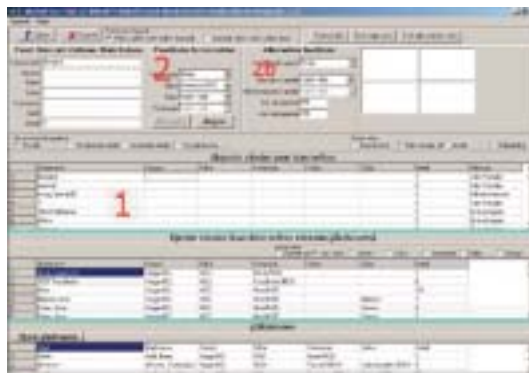

Etter man har trykket start, spør programmet om hvor sted fila er:

Sted fila skal finnes blant filene du fikk i retur av fadder

Selve programmet inneholder svært mye informasjon, jeg skal prøve å guide igjennom ved å vise hvordan jeg retter 2 gårdsnavn, trinn for trinn. Starter først med hovedskjermbildet.

atene dine?

Jeg ønsker å rette steder så jeg sorterer de etter antall (tar de som det er flest av først !)

1 Jeg klikker først på det stedsnavnet jeg vil rette i Ukjente steder som kan rettes. Jeg klikker på Fagerli (som er et gårdsnavn i Sulitjelma (Fauske kommune og kirke sognet Fauske).

Øverst til Venstre står (Før jeg retter):

Jeg retter ved å bruke rettelisten angitt som tallet 2.

2 Velger Fylke -> Nordland, deretter Soknet ->Fauske (Dersom du vil bruke kommunenavnet la det stå "Ingen valgt", Velg så kommunenavnet i den fjerde nedtrekksgardinen). I mitt eksempel er begge Fauske forøvrig

2b Jeg kunne ha brukt denne lista dersom jeg synes det er raskere å bruke denne...

Øverst til venstre står det nå:

I rette listen min velger jeg aksepter

Ferdig med første. Jeg skal nå rette en plass som er i samme kommune/ Soknet stedet Charlotta. Hurtigmåten er å klikke på navnet i 1, klikke på Sokn i rettelisten, Aksepter..

I bilder:

PS Husk å sende den nye *.sted fila til din fadder sammen med din gedcomfil

Det norske utvandrersenteret

I forrige nummer redegjorde Osvald Gilje for behovet av å tilby amerikanere på jakt etter slektninger og røtter i Norge en betalt veiledningstjeneste. I artikkelen skriver han at flere DIS-medlemmer

opplever å få mange forespørsler fra amerikanere som kan være både vanskelige og tidkrevende å løse. Gilje mener at det kunne være naturlig å tenke seg en betalingstjeneste for å få tilbake noe for den tiden man bruker på å besvare henvendelsene.

Vi som arbeider ved Det norske utvandrersenteret, har spesialisert oss nettopp i dette markedet. Det man bør huske på om man ønsker å ta betalt for jobben, er at produktet man leverer, har en rimelig god kvalitet. I det ligger en tilstrebing etter å bruke primærkilder så godt det lar seg gjøre, og å kunne beherske det engelske skriftspråk.

Det norske utvandrersenteret er en stiftelse som ble opprettet i 1986, og lokalene ligger i Stavanger sentrum. Vi tilbyr flere tjenester og deltar i en rekke aktiviteter knyttet til fagområdene slektsforskning og utvandring i Norge og rundt om i verden. Når det gjelder slektsforskning, har vi landsdekkende

kilder av kirkebøker, bygdebøker, folketellinger og emigrantprotokoller. Vi har også en egen lesesal med pc-er (adsl) og en stor samling norsk-amerikansk litteratur som disponeres fritt av våre besøkende.

De henvendelsene vi får fra amerikanerne, kommer i første rekke på e-mail, via vår hjemmeside www.emigrationcenter.com. På hjemmesiden ber vi kunden om å fylle ut et slektsskjema med opplysninger om de personer vedkommende ønsker å finne i Norge. Navn på foreldre, søsken, ektefelle, gårdsnavn og emigrasjonsdato er noen av spørsmålene vi vil at kunden skal besvare. Til slutt i skjemaet bes kunden fylle ut kredittopplysninger og om hvordan man ønsker å betale. Vi tilbyr en startpakke til 67 dollar som inkluderer tre timers arbeid (blir ofte både 5 og 6 timer), kopier og postgang. De fleste betaler med kredittkort selv om noen foretrekker å sende sjekk i posten.

Om noen av leserne har fått henvendelser fra amerikanere og ikke har kapasitet eller lyst til å svare selv, kan dere be dem kontakte oss på: www.emigrationcenter.com eller: Det norske utvandrersenteret, Strandkaien 31, 4005 Stavanger. Tlf. 51 53 66 80

Per Inge Bøe
detnu@online.no
medlNr: 16103

Duppeditter i slektsgransking

Liv Marit Haakenstad
www.genit.no

Håndskanner

Da jeg studerte, brukte vi tekstlinjer for å merke av den teksten som var viktig. Jo da, den ligger fortsatt i skuffen, og brukes av og til, men i dag er det håndskannere som brukes mest hos meg. Denne er nesten på samme størrelse som en tekstlinjer, men brukes på en litt annen måte. Istedenfor å merke den teksten som er viktig for deg med farge, skanner du, lagrer og overfører den til en enhet (f. eks. en PC med Word) som kan ta imot vanlige tekstfiler (*.txt). En håndskanner forstår best trykt tekst.

Du kan få disse skannerne fra ulike leverandører, og det er ulike modeller på markedet. De billigste og enkleste er de som knyttes direkte til en USB-port på PC-en din. Da skanner du teksten rett

inn i PC-en, men er avhengig av å være knyttet opp mot en PC. Disse blir mer som en OCR skanner (Optical Character Recognition) - de leser teksten og gjør denne om til tegn igjen.

Selv har jeg valgt en modell som heter C-Pen 600 C. Denne er en selvstendig skanner til godt under to tusen kroner med flere funksjoner. Reiser du på en utenlandstur, kan du både ha adresse og telefonnummer med deg, du har ordbok og du kan regne om valutaen for det landet du er i til NOK. Leser du tekster på f. eks. engelsk, kan du legge inn en større ordbok engelsk-norsk, og få god hjelp til å oversette ord du ikke forstår. Du kan også skrive rett inn i C-Pen ved hjelp av det lille styringshjulet på toppen av den. Dette styrer alle me-

nyer i C-Pen. Denne bruker to AAA-batterier som strømkilde, så det krever bare at du har med ett par ekstra batterier når du er på arkivet. Har du en IR-port (Infra Red-port), kan du overføre trådløst (beam) mellom denne og håndskanneren. Dette kan du gjøre med bærbare PC-er, håndholdte PC-er, mobiltelefoner eller til andre som har en C-Pen. Det er egen programvare som følger håndskanneren. Du kan også overføre data mellom håndskanneren og PC-en via en ledning som går på seriellporten. Har du ikke seriellport på PC-en, får du overganger til USB-port. Du får kjøpt C-Pen i mange forretninger i dag. Forhandlerens side finner du på www.activium.no.

The Master Genealogist

Torleif Haugødegård
tha@tha.no - www.tha.no

The Master Genealogist (TMG) er i ferd med å bli et komplett, avansert prosjektstyringsverktøy for familiehistorie og alle typer slektsdata

Slektsdataprogrammet TMG har vært i økende bruk i Norge siden 1994 og kom i 2002-2003 i en helt nyskrevet versjon 5 med full windows-funksjonalitet (høyreklikkmener, brukerstyrte vinduer som i eksemplet nedenfor, multimedia-filer som bilder, lyd m.m.) og enda flere fleksible muligheter enn i de tidligere utgavene.

En av de mest etterspurte egenskapene for norske brukere er nå på plass: Bokmål og Nynorsk i alle menyer, skjermbilder og rapporter! Med litt ekstrainsats av brukeren kan alle rapporter altså skrives ut på det språk

som mottakeren foretrekker, også på engelsk, tysk og fransk.

TMG-versjonen 5.07, som kom i mai 2003, hadde fortsatt ikke alle rapporter i drift, men 23 av 32 standardrapporter var klare til bruk. Av de som er brukklare er 4 grafiske rapporter for aner og etterkommere innrammet i brukerstyrte bokser eller presentert som (del)sirkeltre eller timeglasstre, se knappemenyen øverst i skjermbildet.

Prosjektutforskeren er en helt ny modul i eget vindu som viser etterkommere etter alle personer i databasen.

Detaljer, Barn og Søskener kan således kong Haakons aner og etterkommere vises samtidig og gi full, navigerbar oversikt over slekta.

Fokusgrupper er brukerdefinerte grupper av personer som kan nyttes i ajourholdsarbeid, søking, utskrifter o.a. Kong Haralds aner kan enkelt defineres som egen gruppe, se eksempelet.

TMG ligger helt i toppen av DIS-Norges og andres tester av slektsdata-program, se også positiv omtale hos www.slekt.no

DISchat - med temakvelder

Jan Eri

På vår hjemmeside finner du en ny tjeneste, DISchat. Dette er en "pratetjeneste" eller meldingstjeneste basert på IRC, der alt du skriver blir synlig for andre som deltar på samme "kanal" med en gang du trykker "Enter"-knappen.

Denne kommunikasjonsformen kan kanskje best sammenlignes med telefonmøte, men man bruker altså tastatur i stedet for stemme. Vi har klargjort en løsning som gjør at du kan bruke tjenesten uten å installere ekstra programvare på din egen PC. Gå til www.disnorge.no/irc/, tast inn navnet ditt som anvist og trykk DISchat-knappen, så kan du begynne å "prate" med de andre som er på kanalen #slektsprat samtidig med deg. Dette krever bare at maskinen din har Java-støtte installert.

Populariteten til DISchat har vokst siden oppstarten, og i skrivende stund gjennomføres første temakveld: "Finne onkel i Amerika". Vi planlegger nye temakvelder om blant annet DISTreff og slektsprogrammer. Send gjerne din gode tema-ideer til leder@disnorge.no. Velkommen innom til en prat!

Bilder viser et besøk på DISchat med programmet ChatZilla. Dette programmet lar deg se små bilder av de som er med.

Ny versjon av Embla Fam

Stein Inge Haaland.
Daglig leder i det norske
firmaet Embla AS som
utvikler slektsprogrammet
Embla Familie og Slegt

Det summer på kontorene og det brummer i korridorene ved Rogaland Kunnskapspark for tiden. Tolv studenter fra NITH-Stavanger jobber iherdig med sine diplomoppgaver. Målet for studentene er å få sin Bachelorgrad i IT. De jobber alle med hver sin del til versjon 5 av det norske slektsprogrammet Embla Familie og Slegt.

I utgangspunktet var dette et amerikansk program. Da Embla AS i Stavanger sommeren 2002 kjøpte alle rettigheter til programmet, ble det fart i utviklingen. Ved vårt engelske kontor i Exeter jobber det to programutviklere. Ved vårt kontor i USA har vi to programutviklere samt en grafisk designer. Programmet må jo også se godt ut og det må være gøy å arbeide med, så vi fant ut at en designer måtte være med i gjengen. I Norge er det kun meg og vårt styre. Men det er jo ikke helt riktig, ettersom jeg har over et helt fotballag med programutviklere rundt meg.

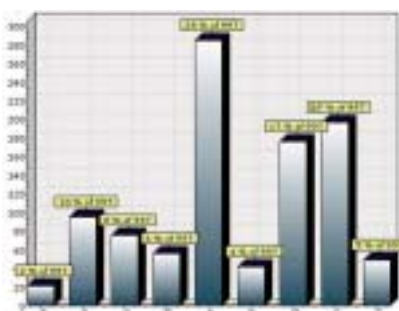
Jeg må si at jeg er overrasket over hvor gode disse studentene er. Den positive utviklingen så langt har gjort at vi vil følge opp bruken av studenter, og er nå midt i prosessen med å ta inn fire sivilingeniørstudenter som skal være med i byggingen av Embla Familie og Slegt versjon 5. Totalt er det ganske mange mennesker som jobber med ren utvikling av programmet, og det er mange liter svart kaffe som er satt til livs det siste året.

Når en skal bruke så mye penger på å lage noe nytt, så må en i hvert fall vite hvem man lager programmet for. Da var det godt å ha programtesten fra DIS-Norge å støtte seg til. Vi kan alle ut i fra denne testen se ganske raskt hvor vi bør bruke våre utviklingskroner. Men vi har en person i styret vårt som ikke er slektsgransker, og han kunne ikke

forstå at denne testen skulle være så viktig. Vi brukte derfor en god del tid i begynnelsen til å finne noen flere svar. Et av de lokale markedsanalyseelskapene laget en nettbasert spørreundersøkelse som vi sendte ut til våre kunder og til brukere av andre slektsprogram. Vi fikk rett under tusen svar tilbake og fant at vi måtte justere våre opprinnelige planer. Det viste seg å være to ting som overskygget alt annet. Det første var norsk språk i hele programmet. Ikke bare på skjerm, eller utskrifter eller noe kvasi-norsk-engelsk-språk, men rett igjennom NORSK SPRÅK. Det andre var muligheten til å kunne få hjelp og veiledning av noen i Norge. Rett og slett kunne snakke med oss som lager programmet. Deretter kommer alle mulige forskjellige verktøy som perler på en snor, men som selvfølgelig må på plass for at programmet skal kunne bli tatt seriøst.

Dette var en gladmelding til oss med tanke på testen fra DIS-Norge. Her var vi faktisk allerede best i klassen på akkurat det som vårt spørreskjema fremhevet som viktig; norsk språk, hjelp og veiledning. Det andre som spørreskjemaet viste oss var at brorparten var nybegynnere. De hadde ikke andre slektsprogram eller fartstid innen slektsgransking, og de var ikke typiske databrukere. Med andre ord, nybegynnere på alle plan.

Det viste seg at det var mye mer viktig for denne gruppen at programmet var lett å komme i gang med uten for mye fiks-fakseri, enn alle de fantastiske verktøy og moduler som testene henviser til. Det ga oss noe å tenke på. Vi måtte lage et slektsprogram som har norsk språk og veiledning, være enkelt uten for mye dill-dall, men samtidig (og dette er et dilemma) måtte det oppfylle så mange av DIS-Norges punkter på testlisten at "seriøse" slektsgranskere i det hele tatt vil se mer enn to ganger på programmet. Styret vårt bestemte enkelt og greit at målet vårt er å tilfredsstille nybegynnere, men samtidig være blant de fem beste på DIS-Norges testliste innen utgangen av året

Den høyeste søylen på 29% er de som synes norsk program med norsk språk er viktig, mens søylen "F" på 4% er de som synes at tekniske tester er viktig.

Det høres jo lovende ut, men vil det si at versjon 5 ikke kommer ut før i slutten av 2003? Nei langt ifra. Og det er

Familie og Slekt

Disse gjør at forstyrrende vinduer ikke legger seg på toppen av det hovedvinduet vi jobber med. På bildet over er "pluss-pakken" lagt til og det vises mye informasjon samtidig. Ved "nybegynner" modus vil skjermen ikke vise så mye informasjon på en gang. Skjermen forandrer seg ved forskjellig skjermoppløsning for å kunne tilfredsstille forskjellige datamaskiner.

her kimen til våre tanker omkring byggeklossene dukker opp. På den ene siden spurte vi oss hvordan vi kan kontinuerlig utvide slektsprogrammet uten at våre kunder må betale for nye oppdateringer og uten å måtte vente på nye versjoner? På den andre siden er brukeren som spør hvorfor vi skal betale i bønner og spann for et program hvor vi kanskje bare bruker 10% eller 20% av alt det fantastiske som gode programmer kan prestere? I vår versjon 4 av Embla Familie og Slekt innførte vi begrepet "Jewel". En jewel er egentlig et eget lite program. Denne juvelen kan være i en form av en rapport, en bokutskrift, en veggplansje, en web-generator, en søkemotor etc. Med andre

ord er en jewel en byggekloss for å gjøre slektsprogrammet større. For versjon 5 er vi i ferd med å ta denne måten å lage programmer på enda et langt skritt fremover. I Embla Familie og Slekt versjon 5 er det du som sitter i førersetet! Versjon 5 vil komme ut som et fullverdig godt slektsprogram for en nybegynner. Så vil du kunne velge å bygge ut programmet med de juvelene som er viktige for deg. Dersom du synes at det hadde vært fint å lage egne hjemmesider på Internett med noe slektsinformasjon, så kan du plugge inn den juvelen som kan lage hjemmesider. Dersom du er den typen som slett ikke vil ha ditt slektstre spredd utover på Internett, trenger du heller ikke å bruke

dine penger på dette verktøyet. Du bestemmer hvordan ditt slektsprogram skal se ut! Vi i Embla kommer til å utvikle stadig nye juveler. Det er med denne bakgrunnen at styret sier at programmet ikke skal være blant de fem beste med en gang det blir sent ut på markedet, men derimot i slutten av året når vi har laget ferdig enda flere av juvelene.

Men nå må vi faktisk ta et stort forbehold. Vi kommer til å lage de juvelene som våre brukere sier er mest viktige for dem. Dersom våre kunder sier at det viktigste for dem er å kunne lage en gårdshistorie, så kommer vi til å lage en jewel for gårdshistorie, selv om dette ikke er nevnt i testen til DIS-Norge. Nå er det brukerne selv som skal kunne stemme på den juvelen de ønsker at vi skal jobbe med, og så lager vi rett og slett det som majoriteten av norske slektsgranskere ønsker.

Dersom alt i skrivende stund går etter planen, vil vi være klar for det norske markedet i løpet av sommeren. Men vi er som elefanten - vi glemmer ikke så lett. Versjon 4 og versjon 5 ville aldri kunne blitt realisert uten hjelp fra våre brukere. Versjon 5 kommer derfor først til å bli tilbudt våre eksisterende kunder. De vil få tilbud om å være med og styre utviklingen. Senere utpå høsten en gang vil også andre i Norge kunne ta i bruk programmet, og enda noe senere på året vil vi presentere programmet på det engelske og det amerikanske markedet. Nå er det ikke lenger de store amerikanske programmene som styrer utviklingen for norske slektsgranskere. Nå kan du være med og si hva som er viktig for deg - hva som er viktig for en norsk slektsgransker!

NYE BØKER

JØRN SANDNES: KNIVEN, ØLET OG ÆREN

Kriminalitet og samfunn i Norge på 1500- og 1600-tallet

AV Finn Holden

Dette er en liten bok jeg har hatt stor glede av. Jeg siterer fra forordet til professor i historie Jørn Sandnes noen ord som vi slektsgranskere bør tenke over. Vi tar vel også sikte på å skrive våre slektsbøker for en bredere leserkrets. "Boka er ikke et strengt vitenskapelig arbeid, men retter seg mot en bredere leserkrets. Jeg har derfor med frimodighet tillempet skrivemåten i sitater fra den gangen. Jeg siterer ordrett, men ikke bokstavrett. Også person- og stedsnavn er gjengitt i noe mer rasjonelle former enn den tids tilfeldige og forvirrende "rett"-skrivning gir oss."

Sandnes gjør først rede for forskningsfeltet, og nevner at det er særlig engelske historikere som av to grunner er foregangsmennene på feltet. Engelske historikere har i stor grad orientert seg mot sosialhistorie, og kildematerialet gir gode muligheter for slike undersøkelser i England. Sandnes nevner at mange historikere mener at 1500-tallet var en brytnings- og oppløsningstid over hele Europa.

Lokale embetsmenn sist på 1500- og først på 1600-tallet klaget over den økende vold og umoral i de norske bygdelag. Sandnes siterer fra doktoravhandlingen til Hans Eyvind Næss om Trolldomsprosessene i Norge: "viktige stikkord til 1500-1600-tallets historie er også overbefolkning, økende fattigdom, migrasjon, tiggerskarer og løsarbeidere, alkoholmisbruk, synkende lønninger og økende skattetrykk, pest, hungersnød, kriger, prostitusjon, dårlig hygiene, sosial uorden, mye kriminalitet og lignende. Det er slike begreper som illustrerer den hverdag flertallet av befolkningen levde under, i Norge som på kontinentet."

Sandnes mener dette er et for svart bil-

de, han mener at utover på 1600-tallet sank kriminaliteten sterkt, slik at han kaller det en avkriminaliserings- og siviliseringsperiode i norske lokalsamfunn. Sandnes gjennomgår kildematerialet, diplomater, sakefallslister i lensregnskappene, regnskapsbøker og rettsprotokoller. Han sammenligner kriminaliteten i Essex i England med tilsvarende i Bergen og Finnmark. For det første var det en reelt høyere kriminalitet i Bergen og Finnmark enn i Essex, for det andre dominerte slagsmål og vold i Norge, mot tyveri i England. Sverige hadde det samme bildet som Norge, vold var langt mer dominerende enn tyveri.

Jørn Sandnes hevder at rundt 1550 var det reelle geografiske forskjeller i kriminaliteten i Norge; vesentlig flere lovbrudd i Bergen og i Finnmark enn på Nordvestlandet, på Østlandet og i Trøndelag. Og volden var grovere i Bergen. Han hevder at drapsfrekvensen i Bergen for noen år på 1500-tallet var langt høyere enn den vi finner i New York i dag (1990), og ca. hundre ganger høyere enn drapsfrekvensen i Norge i 1980-årene. Sandnes trekker opp årsaker til at Bergen skilte seg ut på 1500-tallet. Det var landets eneste virkelige bysamfunn med mange skjenkesteder for øl og vin, flere prostituerte enn alle andre steder i landet, et stort innslag av fremmede, hanseatiske kjøpmenn uten koner og familie, tilreisende sjøfolk, bønder, fiskere.

Når Sandnes går inn på de enkelte sakene på 1500-1600-tallet, ser vi et mønster vi kjenner igjen. Volden er oftest mellom likemenn, folk som kjenner hverandre, og svært ofte er øl og drikk de utløsende faktorer. Drikkekulturen ga grobunn for volden, som ofte sprang fram ved det vanærende ordet, skjellsordet som ble oppfattet bokstavelig og som måtte besvares, gjerne med vold. Bergensbispen Absalon Pederssøn Beyer skrev på 1600-tallet at "Drukkenskap er årsak til de fleste manndrap her i landet".

Når Sandnes skal forklare hvorfor tyveri var mer vanlig i England enn i Norge, nevner han det tradisjonelle bondesamfunn i Norge med lav mobilitet og streng sosial kontroll mens det var større bysamfunn i England der fattigfolk stjal av nød. Tyveri ble i Norge bare anmeldt når det ble begått av fremmede. Utlendinger som reiste rundt i Norge på 1800-tallet, trakk stadig fram med forundring at det ikke var lås for dørene.

Jørn Sandnes skriver: "Når voldsforbrytelser dominerte i Norge på 1500-tallet, vil jeg tolke det ikke minst som utslag av en tradisjonsbundet mentalitet, hvor tyveri ble regnet som æreløst, mens slagsmål og til og med drap under visse omstendigheter var hederlig gjerning og gav mannen status."

Når vi i vår slektsforskning kommer tilbake til 1600-tallet, kan det hende vi leser om slagsmål og vold også i vår slekt. Finner vi kriminalitet blant våre aner, og, ut fra det forannevnte, sannsynligvis mer slagsmål, vold og endog drap enn tyveri, må vi selvsagt være helt åpne om dette. Men vi bør også sette dette inn i en samfunnsmessig sammenheng, fortelle om de generelle forholdene i samtiden. Dette kan bli en naturlig del av en historisk og geografisk innledning til selve slekthistorien.

Jørn Sandnes gir i "Kniven, ølet og æren" nettopp disse perspektivene til vår slektsforskning. Boka har helt tradisjonelle detaljerte kildehenvisninger og sluttnoter bakerst.

Jørn Sandnes: Kniven, ølet og æren. Kriminalitet og samfunn i Norge på 1500- og 1600-tallet, Oslo 1990, 1993.

NYE BØKER

EMIGRASJONEN TIL AMERIKA

Jan Habberstad: En lærebok i mini-format om moderne slektsgransking!

Av Finn Holden

Jan Habberstad har skrevet et bind om Langset og Langseth-slektenes utbredelse i USA. Det er femte bind i rekken av bøker om Langseth-slektene i Norge og USA, som omfatter 20 000 navn og 150 slekter. Boka inneholder en imponerende samling med avisartikler, notiser og nekrologer over slektinger og Declaration of Intention for immigrasjonen. I dette bindet har Habberstad også skrevet 20 sider generelt om emigrantene: Hvorfor dro de, hvor bosatte de seg, og hvordan skal du finne igjen slekten din? Denne delen har han trykt som særtrykk og tilbyr til salgs for kr 100 + 20 for forsendelse eller kr 80.- sendt elektronisk, betalt på forskudd. Du kan henvende deg til hans epostadresse: j-habbe@online.no.

Den beste delen i særtrykket er den siste med mange adresser du kan henvende deg til i Norge og i USA for å få hjelp til å finne slektinger i USA. Mange viktige adresser, men samtidig svært usystematisk satt opp. Det første nettstedet Habberstad nevner, er (selvsagt) Digitalarkivet. Men her glemmer han å nevne at på Digitalarkivet kan slektsforskeren også komme inn på folketellinger for 1880 for de delstatene i USA hvor det var mange innvandrere fra Norge. Så nevner Habberstad DIS-Norges nettsted, men uten å nevne de mulighetene det gir med alle linkene til andre adresser. Norsk Utvandrer museum på Hamar og Det norske utvandrersentret i Stavanger nevnes, men uten å gjøre rede for hva disse kan gi av hjelp, og hva de ikke kan gi. Så følger et interessant kapittel om Emigrantens ferd til Amerika, for så å komme tilbake til nettadresser for informasjon. Jeg vet ikke hvem Johan R. Reiertsen er, som står som forfatter av "de 10 viktigste grunnene til emigrasjon". Dette har jeg sett bedre omtalt i de fleste historiebøker om den perioden. Et godt kapittel

om Det ekte Amerika som møtte emigrantene, gir god informasjon.

Forfatteren nevner at en må regne med å betale for å søke etter slektinger på mange av nettstedene. Jeg synes at han skulle ha understreket dette mer og samtidig nevne at www.rootsweb.com er gratis fordi det har informasjon samlet av frivillige slektsforskere.

Habberstads hefte gir mye nyttig informasjon og er en grei førstehjelp for å lete etter slekt i USA. Men det har også

viktige mangler; jeg ville ikke ha funnet min nærmeste slekting i USA gjennom rådene i dette heftet. Min vei var amerikansk folketelling 1880 på digitalarkivet, der jeg fikk vite den delstat og det fylke (county) bestefars bror slo seg ned i, viktige adresser i dette county fant jeg på rootsweb, og fikk så viktig informasjon om slektingen med etterkommere gjennom brev til Historical Society i county. Disse leddene er ikke nevnt i heftet.

KALENDER

AUGUST

✓ DIS-Aust-Agder har medlemsmøte

mandag 18 august 2003 19:00

Tromøy, Brattekleiv - Vi prøver å få til en omvisning på Brattekleiv. (ikke sikkert)

✓ DIS-Hordaland arrangerer brukermøte

onsdag 20 august 2003 19:00

Bergen, Kronstad Hovedgård

✓ DIS-Vestfold arrangerer møte

tirsdag 26 august 2003 18:30

Hedrum bygdetun

Vi besøker Hedrum historielag

Foredragsholder: Tor Bjørvik

SEPTEMBER

✓ DIS-Rogaland Brukermøte Embla Familie og Slett **tirsdag 2 september 2003 18:30**

Sandnes, Kafeteria på Lura Bydelshus, Sandnes

✓ DIS-Vest-Agder arrangerer møte

tirsdag 2 september 2003 18:30

Kristiansand, Statsarkivet

Frans-Arne Stylegard har foredrag om "Genealogi og Saga"

✓ DIS-Oslo/Akershus arrangerer møte

onsdag 3 september 2003 18:00

Oslo, Riksarkivet, Kringsjå, Oslo

Bente Heuch forteller om arbeidet med egen slektsbok

✓ DIS-Rogaland Slektsdrøs og Internet

torsdag 4 september 2003 18:00

Stavanger, Godalen videregående skole

✓ DIS-Sør-Trøndelag arrangerer møte

torsdag 4 september 2003 18:30

Trondheim, Statsarkivet

Orientering om og på Statsarkivet

Foredragsholder: Eilert Bjørkvik

✓ DIS-Aust-Agder er på messe

lørdag 6 september 2003 kl 10:00 -

18:00 - søndag 7 september 2003 kl

10:00 - 18:00

Arendal, Myra

✓ DIS-Haugaland medlemsmøte

mandag 8 september 2003 19:00

IOGT-huset

✓ DIS-Østfold Medlemsmøte

lørdag 13 september 2003 11:00

✓ DIS-Aust-Agder har medlemsmøte

mandag 15 september 2003 19:00

Arendal, Kløckers hus: Odd Egil og Rune lærer oss å lage hjemmeside.

✓ DIS-Vestfold arrangerer møte

tirsdag 16 september 2003 18:30

Stokke bygdetun

Lokalhistorie fra Stokke med vekt på billedsamlingen ved Arne T. Jacobsen.

✓ DIS-Rogaland Medlemsmøte

onsdag 17 september 2003 18:30

Stavanger, Statsarkivet i Stavanger

Tema: Stavangerbarken "Drot's" forlis i Floridastredet 1899."Et af de sørgeligste i vor søfarts historie" ved Magne Stensland.

✓ DIS-Hordaland arrangerer møte

onsdag 17 september 2003 19:00

Bergen, Kronstad Hovedgård

Foredrag av Elbjørg Haug om Kalmarunionen og dronning Margrethe I

✓ DIS-Vest-Agder arrangerer møte

tirsdag 23 september 2003 18:00

Kristiansand, Høgskolen i Agder

Terje Sødal fortsetter sitt foredrag om de forsvunne gårdene på Lundssiden.

✓ DIS-Rogaland Brukermøte Family Tree Maker

torsdag 25 september 2003 18:30

Sandnes, Kartevoll-rommet, Sandnes Bibliotek,

(forts side 25)

DIS-Norges medlemstilbud

GJØR OPPSLAG I SVENSK KIRKEBØKER PÅ INTERNETT (GENLINE AB)

Firmaet Genline AB skanner svenske kirkebøker og gjør dem tilgjengelig på Internett for abonnenter. Pris for ett år (365 dager) for medlemmer av DIS-Norge er SEK 1.995,- (normal pris SEK 2.690,-). Dette forutsetter bestilling på www.genline.se (trykk Medlemssidan, Bli Medlem) og betaling med kredittkort (Visa, Mastercard eller American Express). Oppgi at du er medlem i DIS-Norge og ditt medlemsnummer. Det er også mulig å kjøpe abonnement for kortere eller lengre tid enn ett år, men for disse abonnementene gis ikke medlemsrabatt. Kontroller at de områder i Sverige du er interessert i er lagt ut. Nye områder legges ut fortløpende, se www.genline.se.

SØK I SVENSK FOLKETELLINGER PÅ INTERNETT (ARKION) (NYHET)

DIS-Norges medlemmer og lokallag innrømmes 25% rabatt på årsabonnement hos det svenske Riksarkivets enhet Svar/Arkion. Portalen Ett historienät Sverige gir mulighet for søking i en rekke kilder. Pris er SEK 600,- for enkeltmedlemmer, se portalen www.arkion.se for nærmere informasjon og abonnement. Husk å oppgi medlemskap i DIS-Norge når du bestiller.

PIQUET-SKJORTER MED DIS-LOGO

Vi har fått laget piquet-skjorter i god kvalitet med DIS-Norges logo på brystet. Skjortene er hvite, finnes i vanlige størrelser og koster 150,-. Spør ditt lokallag om mulighet for bestilling og prøving på medlemsmøter.

MUSEMATTE (NYHET)

DIS-kontoret selger musematter med DIS-Norges logo og web-adresse. Pris er kr 50,- stk + porto.

DISBYT

Du kjenner allerede DISTreff, foreningens tjeneste for å finne andre medlem-

mer som forsker på samme slekt som deg selv, samt for å få en kontroll av kvaliteten på dine data. Som medlem av DIS-Norge har du også mulighet til å søke i tilsvarende tjeneste hos Föreningen DIS i Sverige. Der heter den DISBYT og du finner den på www.dis.se/sokindex.htm. Bruk det dn- eller mn-baserte brukernavn som du har mottatt som medlem av DIS-Norge, h.h.v. som bidragsyter til DISTreff. **Nytt: DIS-Norges medlemmer kan nå også rykke inn etterlysninger i DISkulogen, medlemsbladet til Föreningen DIS i Sverige.**

BOK: "HERRED, PRESTEGJELD OG SOGN I NORGE, MED FORANDRINGENE GJENNOM TIDENE"

4. utg., utarbeidet av Norunn Klettum og utgitt av DIS-Norge, beskriver blant annet sogn- og prestegjeldsgrenser i Norge. Boken koster 225,- for medlemmer og 275,- for ikke-medlemmer pluss porto. **Du sparer kr 50!** Bestilles fra DIS-kontoret eller ditt lokallag.

BOK: "VÅRE RØTTER" AV STOA OG SANDBERG

Den nye utgaven av "Våre røtter" utkom høsten 2001 og selges av DIS-Norge for 298,-. Medlemmer får boka fritt tilsendt! Boka kan bestilles gjennom DIS-kontoret eller gjennom de fleste lokallagene.

BOK: "SLEKTSGRANSKING MED DATAVEILEDNING. SLEKTSPROGRAM, SLEKTSSTEVNE, SLEKTSBOK"

av Liv Marit Haakenstad utkom på Orion forlag i november 2001. Vanlig utsalgspris er kr 269,-. Som medlem av DIS-Norge får du ved kjøp av boka gjennom foreningen en refusjon på kr 50,- av innbetalt medlemskontingent - du får dermed boka for kr 219. **Du sparer 50 kr!** Boka kan bestilles gjennom de fleste av lokallagene.

HEFTE: "HVORDAN LAGE SLEKTSBOK"

av Odd Sørensen tar utgangspunkt i Brother's Keeper, men også brukere av andre program vil kunne ha nytte av heftet. Pris til DIS-medlemmer kr 45,- (10% rabatt) + porto kr 9,-. Send din bestilling til: Forlaget Halleys AS, Kirkegata 8, 3770 Kragerø. E-post: forlaget.halleys@lokalhist.no. Telefon: 35 98 38 87. Ditt medlemsnummer i DIS-Norge må oppgis ved bestilling. Noen lokallag selger også dette heftet.

DIGITALTRYKK AV SLEKTSBØKER

Fra Kraft Digitalprint (telefon 23 24 26 26) har DIS-Norge fått tilbud på digitaltrykk av slektsbøker for sine medlemmer. Priseksemlene i tabellen er inklusiv moms, men ikke frakt. Det er mulighet for moms-fritak på trykking av slektsbøker ved å søke fylkesskattesjefen!

	10 eks	30 eks	50 eks	100 eks
50 sider	590	950	1.400	2.200
100 sider	850	1.450	2.200	3.800
150 sider	1.050	1.950	2.700	4.900
200 sider	1.230	2.500	3.200	5.900

DATAPROGRAM: NORMAN VIRUS CONTROL - PERSONAL FIREWALL - INTERNET CONTROL

Norsk antivirusprogram og brannmur. Medlemmer av DIS-Norge oppnår disse prisene (på enbrukerversjoner), som inkluderer support fra Norman via telefon/email og mva:

Norman Virus Control kr. 590,- (veil. 979,-) pr. År. **Du sparer kr. 389!**

Norman Personal Firewall kr 349,- (veil. 489,-). **Du sparer kr. 140!**

Vedlikhold, årlig: kr. 480,- (inkluderer eventuelle oppgraderinger av program.)

Norman Internet Control (begge de to ovenstående) inkl. 3 års vedlikehold kr. 899,- (veil. 1.890,-) **Du sparer kr. 991!**

I tillegg kommer et ekspedisjonsgebyr på kr 75,- pr bestilling.

For bestilling, kontakt Norman ASA, John Ohlson. Tel: 67 10 97 32, faks: 67 58 99 40, e-post: joh@norman.no. Husk å oppgi DIS-Norge og ditt medlemsnummer ved bestilling!

INTERNETT: ADSL TILKOPLING FRA NEXTGENTEL

Medlemmer av DIS-Norge tilbys NextGenTels ADSL abonnement "Delta" (2048/640) for samme pris som "Charlie" (1024/512). **Du kan med ditt medlemskap spare 3.600,-/år!**

Se NextGenTels egen DIS-side på www.nextgentel.no/dis/ for mer informasjon. Bestilling forutsetter betalt medlemskap, samt at du må oppgi koden 4663 ved bestilling. Tilbudet gjelder også eksisterende NextGenTel abonnenter.

INTERNETT: ISDN ELLER MO-DEM TILKOPLING FRA TELENOR

Medlemmer oppnår rabatter på alle Telenors abonnementer, Basis, Pluss og

Total. Se nærmere beskrivelse og bestillingsskjema på vår hjemmeside. **Med et Pluss-abonnement sparer du kr. 618 pr år!**

SLEKTSTAVLER OG -SKJEMAER

Lokalhistorisk forlag tilbyr denne pakken til medlemmer av DIS-Norge: en halvsirkel (8 generasjoner, 255 personer) i 42x59 cm, en helsirkel (10 generasjoner, 1023 personer) i 70x80 cm, en blokk med 30 slektstavler for ringperm (15 pers, 4 gen pr ark) og en blokk med 50 personskjemaer for ringperm (2-sidige).

Normal pris for pakken er 220,- pluss frakt, medlemmer av DIS-Norge får denne pakken til 130,-. Porto ved forsendelse er 55,-. **Du sparer kr. 90!** Ta kontakt med DIS-Norge for bestilling.

TILBUD FRA WWW.DISNORGE.NO

Fra vår hjemmeside kan du laste ned alle Slekt og Data siden starten i 1990 (PDF format), du kan hente ned amtskart og anetavler for utfylling, du

kan lete i oversikt over privatarkiv og sist, og sist men ikke minst kan du søke i DIStreff.

Se www.disnorge.no

Prisene er inklusiv mva og eksklusiv frakt der ikke annet er angitt.

For bestilling av de produkter som kan bestilles hos DIS-kontoret, bruk e-post kontor@disnorge.no eller telefon 22 36 11 22.

Har du andre meldinger i forbindelse med medlemstilbudene, kontakt medlemstilbud@disnorge.no

For oppdatert informasjon om tilbudene se www.disnorge.no/medtilbud.htm

KALENDER FORSETTER FRA SIDE 23

OKTOBER

✓ DIS-Oslo/Akershus arrangerer medl.møte

onsdag 1 oktober 2003 18:00

Oslo , Riksarkivet

✓ DIS-Rogaland Slektsdrøs og Internet

torsdag 2 oktober 2003 18:00

Soma , Godalen videregående skole

✓ DIS-Sør-Trøndelag arrangerer møte

torsdag 2 oktober 2003 18:30

Trondheim , Rosten hallen

Slektsgransking på en annen måte.

Foredragsholder: Per Jevne

✓ DIS-Rogaland Brukermøte Embla Familie og

Slekt **tirsdag 7 oktober 2003 18:30**

Sandnes , Kafeteria på Lura Bydelshus, Sandnes

✓ DIS-Østfold arrangerer møte

lørdag 11 oktober 2003 11:00

Forsker Tobias Gedde-Dahl jr.: Den Nye Norgeshistorien- Hva DNA forteller.

✓ DIS-Rogaland Brukermøte Brothers Keeper

tirsdag 14 oktober 2003 18:30

Sandnes , Kafeteria på Lura Bydelshus

✓ DIS-Rogaland Medlemsmøte

onsdag 15 oktober 2003 18:30

Stavanger , Det Norske Utvandrersenteret

Bruk av kildene på arkivet.

Ta med dine slektsnøtter, kanskje kommer du videre i slektsgranskingen her.

✓ DIS-Hordaland arrangerer møte

onsdag 15 oktober 2003 19:00

Bergen , Kronstad Hovedgård

Foredrag av Otto Jørgensen. Presentasjon av

Brothers Keeper 6.En ypperlig anledning til å få ekspert hjelp i forbindelse med den nye BK6.

✓ DIS-Aust-Agder har medlemsmøte

mandag 20 oktober 2003 19:00

Arendal , Kløckers hus. Foredrag om skipsbygging i Vikkilen v/Anne Tone Aanby

✓ DIS-Vestfold arrangerer møte

tirsdag 21 oktober 2003 18:30

Stokke bygdetun: Kjekt å ha - nyttige småprogrammer, v/John, Jan Willi og Willy

✓ DIS-Rogaland Brukermøte Family Tree

Maker, **torsdag 23 oktober 2003 18:30**

Sandnes , Kartevoll-rommet, Sandnes Bibliotek,

✓ DIS-Rogaland Slektsgranskerdag i Rogaland

lørdag 25 oktober 2003 10:00

Sandnes , Sandnes Kulturhus

Sjekk www.disnorge.no for oppdatert kalender!

ETTERLYSNINGER

ETTERLYSNING 18/2003 **Larsen/Andreassen, Fredrikstad/Asker, ca 1860**

Olaves Larsen (Holmen) er min tippoldefar. Han var født 1840 i Fredrikstad og hans far var Lars Olsen fra Tistedalen. Han har vært gift en gang tidligere før han giftet seg med Nicoline Andreassen fra Asker i Oslo i 1874. Er det noen som kan hjelpe meg med å finne hans første kone eller kanskje ennå bedre, mulige etterkommere!

Ellen Jensen
epost : e3jensen@hotmail.com
medlNr : 12031

ETTERLYSNING 19/2003 **Sørensen / Hagen, Kristiania, ca 1800-1900**

Jeg ønsker opplysninger om Andrea Lovise Hagen, født Sørensen? i Kristiania i 1846 og hennes foreldre. Hun ble etterhvert gift med Halvor Tronsen Hagen, født i Åmot i Østerdalen i 1842. Har noen opplysninger om hans opphav og forfedre er jeg takknemlig for det også.

Jeg søker også opplysninger om Emma Olivia (gift med Tor Sigurd Hagen fra Kristiania). Hun var født 18.10.1872 i Tanums Jørs Bohuslän i Sverige. Alle opplysninger om henne er interessante.

Anita H. Haugen
Furukroken, 3576 Hol
tlf : 32089101
epost : kj-haug4@frisurf.no
medlNr : 16002

ETTERLYSNING 20/2003 **Åsterud-Haga, Tyrstrand, 1720-1798**

Jeg etterlyser foreldre til Kari Torsdatter, født 1720, død 1798. Hun var gift med Elling Amundsen Åsterud Haga, død 1767.

Jørgine Johanne E. Myrvang
Hedalen, 3528 Hedalen
tlf : 61349550
epost : joergin@online.no
medlNr : 11502

ETTERLYSNING 21/2003 **Sandsæter/Hafnor, Norderhov/Hole, 1689-1753**

Jeg etterlyser foreldre til Christense Jacobsdatter Sandsæter/Hafnor, født 1689, død 1753, gift med Hans Mikkelsen Sandsæter Hafnor, født 1692, død 1767.

Jørgine Johanne E. Myrvang
Hedalen, 3528 Hedalen
tlf : 61349550
epost : joergin@online.no

ETTERLYSNING 22/2003 **Hansen, Manglerud gård i Kristiania, 1872-**

Jeg søker etterkommere etter "slektninger" som kommer fra Manglerud gård i Oslo. Det finnes mange Anton Hansen, Aker/Oslo og en av dem var gift med "Lovise" Magdalene, født 1872. Anton døde i 1951. De hadde flere barn, bl.a. Astrid Hansen, gift Brua.

Vivi Fleischer
vegard.pedersen@c2i.net
medlNr : 13314

ETTERLYSNING 23/2003 **Grønbech/Grønbeck/Christens- datter, Troms, ca 1780-1850**

Jeg søker foreldre og fødested til Margrethe Grønbech Christensdatter, født ca. 1781.

Jeg kan ikke finne at hun er døpt hverken i kommunene Karlsøy eller Tromsø i Troms, men hun ble forlovet 04.10.1812 i Karlsøy og gift 08.11.1812 i Karlsøy med min tippoldefar Peder Olsen Gram (1780-1833). De var bostatt på Grøtnes på Reinøya i daværende Tromsøysund kommune. To barn er registrert døpt i Tromsø (19.04.1813 og 23.04.1815). Hypotese: En Margrethe Christensdatter på 20 år var i 1801 tjenestejente hos Jacob Hansen og Else Madsdatter Gram på Nordeidet, Reinøya i Karlsøy kommune. Min hypotese er at Margrethe Christensdatter = Margrethe Grønbech Christensdatter. Moren til Else var nemlig av Grønbech-slekten, og en Margrethe Grønbeck på 17 år ble konfirmert i Karlsøy 23.06.1799. Jeg har derfor mistanke om at Margrethe Grønbeck Christensdatter kan ha blitt oppfostret hos slektninger på Nordeidet?

Torbjørn Hoel
Stian Kristensensvei 87, 1348 Rykkinn
tlf : 67132363
epost : TOR@baerum.kommune.no
medlNr : 15203

ETTERLYSNING 24/2003 **Berg, Norge - Wisconsin/USA, 1867 -**

I forbindelse med et ferieopphold i USA i 2001, kom jeg i kontakt med ei dame som hadde norske aner. Nå har jeg fått vite at hennes oldeforeldre var: Ingeborg Oline Nilsdatter Bye, født 1867 i Stod, Nord-Trøndelag, død i USA i 1913, og John Olesen Berg, fødselsår ukjent, død i USA i 1902.

Vi vet mye om Ingeborg Oline, og hennes nålevende slektninger i Norge. Vi vet ingen ting om John Olesen Berg, annet enn at han ble gift med Ingeborg Oline i 1899, sannsynligvis i USA. De fikk 2 barn sammen, Arthur og Marguerite. Han døde imidlertid under mystiske omstendigheter i 1902. Ifølge en notis i Chicago Tribune, datert 28. mars 1902, så kunne man lese følgende: "Grand Rapids, March

27, 1902. The body of an unknown man was found floating in the Wisconsin River here this morning. The only marks of identification was a time check drawn to John Oleson and signed by one of the contractors who built the Princeton and Northwestern road here last year."

Hvis det finnes nålevende etterkommere etter John Olesen Berg i Norge, så ønsker den amerikanske damen å komme i kontakt med disse.

Erling Fjeldstad
Medl. nr. 15550
epost: erling.olav.fjeldstad@fhi.no

ETTERLYSNING 25/2003 **Olsen/Kristiansen/Christiansen, SØGNE,Vest-Agder, ASKER, Akershus, 1850-1900**

Min oldefar, Fritz Albert Olsen, f. 18.08.1890, ble døpt i Asker 12.10.1890.

Det står oppført i kirkeboken (microkort, Riksarkivet) at hans mor var Elisabet Amalie Kristiansen, f. 1864 Søgne. I samme kirkebok, under begravelser, står det oppført at Elisabet Amalie døde 12.06.1898.

I kirkebok (microfilm Riksarkivet) for Søgne 1864 finner jeg Elisabet Amalie under vaksinerte 1864 med far: Christiansen og Skarpeid som bosted.

Elisabet Amalie var gift med Frithjof Olsen, f. 14.04.1862 Asker. De hadde følgende barn: Ragnvald Oliver Olsen, f. 07.06.1887, Fritz Albert Olsen, f. 18.08.1862, Rakel Olsen f. 1892,

Oskar Fredrik Olsen f. 23.11.1894, Ester Margrethe Olsen, f. 28.11.1899.

Ønsker opplysninger om Fritz A. Olsen, evt. Elisabet Amalie Kristiansens forfedre/mødre evt. etterkommere.

Elisabeth Jangås
Kalbakkveien 7 b, 0953 Oslo
tlf : 2216 7249
epost : elisabeth.jangaas@bladkompaniet.no
medlNr : 8381

ETTERLYSNING 26/2003 **Johansen/Larsen/Knudsdatter, Kristiania/Røken/Vaalser, 1820-1900**

Min oldemor Lilly Johanne Johansen, ble født 02.07.1893 Kristiania.

Far: Lars Johansen, f. 30.06.1865 Røken
Farfar: Johan Larsen, f. ca 1830 Røken
Farmor: Laura Knudsdtr, f. ca 1834 Vaaler
Mor: Ragna Otilie Hansen, f. 04.05.1865 Kristiania
Morfar: Carl Hansen (?)

Er det noen som har opplysninger om ovennevnte personer. Ønsker både forfedre/mødre og etterkommere.

Elisabeth Jangås
Kalbakkveien 7 b, 0953 Oslo
tlf : 2216 7249
epost : elisabeth.jangaas@bladkompaniet.no
medlNr : 8381

ETTERLYSNING 27/2003
Herskedal/Mandt/Ville/Gilhuus, Oslo/Akerhus, 1900-2000

Søker etterkommere etter Gwenny Martha Johansdr. Gilhuus født 1883 i Cardiff, England. Hun giftet seg med Peder Herskedal, men ble visstnok skilt og tok muligens igjen pikenavnet sitt. De fikk barna Elisabeth (Elisabette), Aase, Benny og Johan Bernhard. Johan var jagerpilot og ble skutt ned over Tyskland under krigen. To av jentene ble gift Mandt og Ville, men jeg vet ikke hvem av dem.

Søker etterkommere etter Jon Persen Gilhuus fra Krogstad, den første som tok navnet Gilhuus, skrevet med 2 u'er.

Ellen Gilhuus
Harald Hardrådesgt. 8, 3511 Hønefoss
tlf : 32 12 54 23
epost : egilhuus@online.no
medlNr : 7200

ETTERLYSNING 28/2003
Valberg, Torsten Olsen, Brønnøy/Nordland/Trønderlag/ Sverige?, ca 1792 - 1866

Jeg leter etter aner til Torsten Olsen Valberg, født ca 1792.

Gift første gang med Wenche Thode Rachløw, som han senere skilte seg fra. De ble sannsynligvis gift i Nordland. I hvertfall bodde de en periode i Kolvereid prestegjeld, inntil de skilte lag. Hun bosatte seg i Trondhjem, mens han bosatte seg på Stenholmen i Brønnøy. Han kalte seg Valberg livet ut, hans ekskone beholdt også Valberg navnet.

Annen gang giftet Torsten seg i 1843 med Elen Kirstine Pedersdatter Nordhusenga fra Brønnøy. Det blir oppgitt at Torsten's far heter Ole Rolff Valberg og at Torsten er fra Trondhjem. De bor på Stenholmen i Brønnøy, hvor Torsten døde i 1866.

Jeg har lett i kirkebøker fra Trondhjem og utvalgte steder i Nordland, men jeg kan ikke finne ham. Ei heller er Torsten eller faren å finne i 1801 -tellingen. Det er kanskje en mulighet for at han har svenske aner og at det er derfor jeg ikke finner ham, selv om han aldri selv benevnes som svensk. Er det noen som vet mer om denne Torsten Valberg?

Gyrid Jørgensen
Lyngåsen 14, 1405 Langhus

tlf : 99 50 43 44
epost : gyridjor@hotmail.com
medlNr : 13365

ETTERLYSNING 29/2003
Nilsen/Jensdatter, Skien/Gjerpen, 1850-

Jeg etterlyser opplysninger om etterkommere etter Gregorius Nilsen og Petronelle Karoline Jensdr. De var bosatt i Skien i 1865 og 1875 i følge folketellingen. De skal ha fått barna:

Johan Georg (f.1851 i Solum), Anne Jensene (f.1855 i Gjerpen), Ole Petter (f. 1856 i Gjerpen), Nicoline (f.1858 i Skien), Niels (f.1860 i Skien), Karoline (f.1863 i Skien), Karine (f.1865 i Skien), Jens (f.1865 i Skien).

Karoline flyttet til Moss og giftet seg der. De andre barna mangler jeg opplysninger om.

Anne Sørensen
Hedrum Ravei 64, 3270 Larvik
tlf : 33192127
epost : fam.s@c2i.net
medlNr : 16168

ETTERLYSNING 30/2003
Andersen/Larsson, Stanghelle/Sverige, 1887-

Söker: Knut Sverre född 1913 och brodern Ole Sigfred född 1914. Modern hette Sigrid Andersen, Stanghelle, född 1887 och död 1972. Fader lär vara Knut Richard Andersson från Sverige.

Bjarne Larsson
epost : bjarne.lar@telia.com
medlNr : 23238 i DIS-SYD i Sverige

ETTERLYSNING 31/2003
Otteson/Joensdatter, Verdal, ca 1770-

Joen Otteson og Agnes Joensdatter (177?-18??).

Elling Andreas Jonson Næss var min tipoldefar. Iflg Inderøyboka Bd. 2 var han født i Verdal 12.11.1806. Hans mor blev som enke gift med Andreas Ness ved Strømmen på Inderøy.

Hun var fra Verdalen, muligvis Inndalen.

Hans far var iflg. de opplysninger jeg har, Joen Otteson fra Verdalsøra, muligvis fra Maritvoldvald?

Jeg har også en dato for ægteskab - den 18.2.1802 - men er ikke sikker på denne dato. Er der nogen der ved noget om disse to personer og evt. deres forfedre?

Inger Erdal
Henrik Thomsens vej 11 B
DK-3460 Birkerød
Danmark
E-mail: inger.erdal@mail.tele.dk
medlNr.: 15234

ETTERLYSNING 32/2003
Rødde/Clasen-Petersen/Johannesen, Bergen, 1757-

Jeg står fast og kommer ikke videre, og håper det er noen som kan hjelpe meg. Det gjelder to familier som begge fra Bergen.

Sara Sophie f. Clausen, gift Simonsen (1800). Hennes foreldre finner jeg ikke.

Cicelia Catharina Rødde født ca 1757 og Hans Hendrick Clasen født ca 1755.

De giftet seg 26 juli 1786 ved Korskirken i Bergen.

Er det noen som kjenner til C.C Rødde eller H. H. Clasen? Av etterkommere kan jeg nevne:

Alida Helene f. 25.5.1786, Hans Henrich f. 29.5.1791, Jan Jochum f. 21.4.1795, Jan Peder f. 2.11.1796.

Familie nr 2, også fra Bergen/ Nordnes: Jeg søker etter Johan Marcellus Johannesens (født 1848) foreldre.

Det virker som huset de bodde i er bygd av hans far? J. Petersen? Berte O. Pettersen er mor, og er J. Petersens enke. Adressen var 127 b, og i dag er adressen Nordnesveien 32, huset står idag. Det virker som de har vært tilknyttet Nykirken, men finner dem ikke der. (Barna er døpt der)

Nina A N Overaa
Botnane 22, 5119 Ulset
E-mail: Csoveraa@online.no
Medlemnr. 15745

ETTERLYSNING 33/2003
Andreassen/ Wilhelmsen/ Nilssen/ Gudmundsen/ Irgens, Tromsø, 1900-

Jeg søker etterkommere etter mine oldeforeldre Andreas Johansen og Golla Gustavsdatter. De bodde først på gården Sæterelv i Tromsøysund, men flyttet i 1866 til Tromsø by. Paret hadde følgende barn som vokste opp: (1) Caroline, f. 1854, (2) Hans Nikolai, f. 1858, (3) Anna Julianna, f. 1860, (4) Anton Julius, f. 1866. Sistnevnte var min farfar.

(1) Caroline Andreasdatter ble i 1876 gift med Andreas Wilhelmsen, f. 1851. De fikk følgende barn som vokste opp: (1.1) Karl, f. 1876, (1.2) Amandus, f. 1878, (1.3) Marie, f. 1883, (1.4) Amanda, f. 1886.

ETTERLYSNINGER

(1.1) Karl ble gift med Sigrid Jakobsen og fikk følgende kjente barn: (1.1.1) Gudrun, f. 1909, (1.1.2) Mary.

(1.3) Marie ble gift med Gustav Gudmundsen og fikk følgende kjente barn: (1.3.1) Gudmund, f. 1912, (1.3.2) Hans, f. 1915, (1.3.3) Arne, f. 1924, (1.3.4) Else, f. 1927.

(2) Hans Nikolai Andreassen ble gift med Ragnhild ?, f. 1860. De fikk følgende barn som vokste opp: (2.1) Alvilde, f. 1886, (2.2) Annaton eller Ove, f. 1888, (2.3) Karl, f. 1890, (2.4) Hanna, f. 1892, (2.5) Gerda, f. 1898.

(3) Anna Julianna Andreasdatter ble gift med Fredrik Emil Nilssen, f. 1858. De fikk følgende barn som vokste opp: (3.1) Peder, f. 1881, (3.2) Georg, f. 1882, (3.3) Nanna, f. 1884, (3.4) Anna, f. 1886, (3.5) Alfred, f. 1888.

(3.1) Peder ble gift med Ninna ?, f. 1883, og fikk følgende kjente barn: (3.1.1) Anna, (3.1.2) Fredrik, (3.1.3) Solveig, (3.1.4) Johannes, (3.1.5) Inger.

(3.2) Georg ble gift med Marie Kristoffersen, f. 1882. De fikk følgende kjente barn: (3.2.1) Mary, f. 1915, (3.2.2) Gunvor, f. 1920, Signy, f. 1924.

(3.4) Anna ble i 1916 i USA gift med Leif Irgens, f. 1889. Barn er ikke kjent.

(3.5) Alfred ble gift med Frances ?, sannsynligvis i USA, og fikk følgende kjente barn: (3.5.1) Betty, (3.5.2) Marianne.

Jeg er takknemlig for alle relevante opplysninger om denne store etterslekten.

Knut Andreassen
Rådyrvn. 77, 3925 Porsgrunn
Tlf.: 35567369
e-post: knuandr2@online.no
medlNr.: 10873

ETTERLYSNING 34/2003 **Lille-Forset/Aasen/Haugen, Biri/Gausdal/Ringebu/Ringsaker, 1788-**

Min bestemor Julie Mortensdatter (Aasen), (gift Haugen), født 1/7-1859, død 30/11-1933 var datter av Morten Amundsen, 1829 - ? fra Gausdal, og Maria Jørgensdatter, 1829 - ? fra Ringebu? eller Ringsaker?. De kjøpte gården Nordre Aasen på Biri, og fikk, i tillegg til min bestemor Julie, følgende barn: Arnt Mortensen 1854-?, Maria Mortensdatter 1855-?, og Jørgine Mortensdatter 1861-?

Morten Amundsens far skal være en Amund Lille-Forset, Gausdal. Han var gift med Ingeborg Martinsdatter (1788 - ?), Gausdal.

Jeg har full kontroll på Julie Mortensdatters etterkommere, men mangler en del bakover, både datoer, søsken, eldre forfedre etc. Kan noen hjelpe meg?

Arne Sandersen,
Kragstubben 32,
0783 Oslo.
E-mail: arsande@frisurf.no
medlNr: 13228

ETTERLYSNING 35/2003 **Tommesdatter, Modum/Buskerud, 1760 - 1835**

Ragnhild Tommesdatter Sønstebyeie ble konfirmert i Heggen kirke i Modum 1 1779, 16 år gammel. Hun ble gift med Torger Olsen i Heggen kirke 13 april 1793, og de bosatte seg på Holoeie.

I 1801 bodde hun sammen med Torger Olsen og barna Anne, Oline og Ragnhild på Sønstebyeie.

Senere fikk hun også sønnene Ole og Thomas samt en dødfødt datter som ble døpt Ingeborg.

Hun døde i 1835 og bodde da på husmannsplassen Hagan under Sønstebye, Modum. Jeg kan ikke finne dåpen til Ragnhild i kirkebøkene i Modum, og tror derfor at hun ikke er født i Modum.

Jeg er takknemlig for alle opplysninger som kan sette meg på sporet etter Ragnhilds foreldre.

Olaf Erik Rønneberg
Postboks 59, 3480 Filtvet
tlf : 32791034
epost : olafer@online.no
medlNr : 15046

ETTERLYSNING 36/2003 **Andersson, Ölme-Värmland, 1892-**

Jag söker en man som flyttade till Oslo c:a 1915-1920, flyttar tillbaka till Sverige omkring 1925.

Manen jag söker heter Georg Andersson f. 1892-11-07 i Ölme,Värmland. Han var tillsammans med en kvinna som ev. kan ha burit namnet Eivor???

Kvinnan föder en son som Georg var far till.

Stefan Reidefors
Tomtegatan 1, 593 54 Västervik
SVERIGE
tlf : +4649018735
epost : stefan.reidefors@telia.com
medlNr : M 08759

ETTERLYSNING 37/2003 **Hansen/ Hanson, Kristiania, 1890-1952**

Jeg søker etter min oldefar og hans etterkommere i Sverige og Norge..

Hans navn var egentlig Johan Hanson, men han fornsket navnet til Hansen. Etterhvert kom navnet Lier i tillegg. (Hvor kom det fra tro?) Noen sier det var et kjøpenavn.

Han var født i Uddevalla i 1862 og livnærte seg som gipsmaker. Noe han gjorde bra. Han laget mange figurer for forretninger i Oslo. (De som husker disse figurene som var i vinduet til Jens Evensen på Grønland T-banestasjon, vet hva jeg snakker om ... kanskje noen har tatt vare på dem??)

Han hadde, etter det jeg har innhentet, 3 barn. Hulda Marie født i 1892, Georg født 1896 (min morfar) og Helga Asora født 1898.

Johan var gift med Kaja Juber født 1867 i Skedsmo.Vet noen noe om henne??

Tar i mot all informasjon med stor takk.

Lisbet Lørgen
Latinskolegata 1, 6004 Ålesund
tlf : 70137366
epost : llor@frisurf.no
medlNr : 13461

ETTERLYSNING 38/2003 **Olsen/Hansdatter, Enebakk, - 1926**

Min oldefar - Ole Olsen - f.:1795 ? Enebakk. Min oldemor - Haagine Hansdat. - f.: 1800 ? Enebakk.

Jeg etterlyser foreldrene til min oldefar og oldemor som giftet seg i Enebakk kirke 19.09.1826.

Ole Olsen - 31 år. Haagine Hansdatr. 26 år. Bosted Mysen.

Forlovere: Jon Hansen - Hesleschaug - John Mysen.

Ole og Haagine fikk flere barn.: Johannes - Hans -Anne Marie - Inger - Ole - Christian - Karen.

Hans er min bestefar i hans annet ekteskap. Jeg har prøvd å få orden på foreldrene til Ole og Haagine , men har ikke kommet i mål!!!! Det kan være flere i slekten som gransker slekta? Derfor ber jeg om hjelp fra andre !!

Karl Otto Hansen
Bølerbakken 2. 0690 Oslo.
Tel.: 22279828.
E-post adr.: karl_otto.hanssen@shello.no
medlNr: 11417

ETTERLYSNING 39/2003 **Jacob Høiland/Gunnarsdatter, Haugesund/Haukås i Sveio, 1867-**

I Haugesund (Skåre) ble det født 2 søsken (halvsøsken?)

Den ene var Gurine(Gurina) Josefine

Korneliusdr./Jakobsdr.? født den 15.6.1890. Hun vokste opp hos sin onkel Bendiks Gundersen (Gunnarson) på Bestetræ under Haukås (ikke nevnt i slektsbøkene i Sveio). Hun ble konfirmert i Sveio i 1904.

Mor var Ingeborg Serina Gunnarsdr., f. 20.8.1867 på Haukås i Sveio (som flyttet til Stavanger i 1896 -giftet seg med Arne Knutson Jordanger)

Far er oppgitt (ved dåp) til Kornelius Jakobson.

Ved folketelling i 1900 (der Gurine bor som pleiedatter på Bestetræ) brukes etternavn Jakobsdr.

Den 15.5.1891 ble Gustav Severin født av samme mor, døpt i Skåre. Farsnavn er oppgitt til Jakob Høiland af Stavanger (kun i kirkeboka, ikke nevnt i klokkeboka).

En muntlig overlevering kan tyde på at Gurina og Gustav har samme far?

Jeg jakter på denne Jakob Høiland (som sannsynligvis også er far til Gurine Josefine).

Har lett i over 20 år men finner ham ikke. I følge en annen muntlig overlevering levde denne Jakob (bodde tilfeldigvis?) i Haugesund mellom 1930 og 1940?

Jeg er også på jakt etter mulige etterkommere til Gurine Josefine (Gustavs søster/halvsøster?). Hun er sannsynligvis død før 1960.

Rolv Johannessen
Rubinvegen 16, 4355 Kvernaland
epost : beritj@c2i.net
medlNr : 16331

ETTERLYSNING 40/2003 **Kristiane Gabrielsen, Tromsø/Vardø, - 1870**

Jeg søker opplysninger om anene til Kristiane Gabrielsen.

Kristiane var født ca. 1870 i Tromsø, død ca. 1905 i Kristiansund.

Kristiane var gift med Peder Johannes Samuelson Engjaberg, fra Engjaberg, g.nr. 63, b.nr. 1 i Volda.

Peder Johannes var den yngste av de syv barna til Elling Andreas Samuelsson og Anne Berte Ivarsdatter. Peder Johannes omkom under fiske på Finnmarkskysten i den såkalte Titran-ulykken i 1899.

Kristiane og Peder Johannes giftet seg i Vardø, og de fikk 5 barn som alle er født i Vardø.

Erling, født i 1892, Hans, født i 1893, Birger, født i 1895, Iris, født i 1897, Ellinor, født i 1898. Etter at Kristiane ble enke, bodde hun en kort tid på gården Peder Johannes kom fra. Senere

slo hun seg ned på Leite i Volda. Hun livnærte seg med søm og stryking. Hun fikk tuberkulose, og dro da til sin søster i Kristiansund, Ingeborg Bertine Rødahl. Da Kristiane døde, overtok søsteren ansvaret for barna sammen med mannen Hagbart. Det eneste som er kjent om Kristiane sine aner er at hennes far var tilknyttet tollvesenet.

Lars Jostein Halseth
Skogvegen 39B, 1406 Ski
Tlf. 950 43 223
Medl. 8699.

ETTERLYSNING 41/2003 **Nikoline Olsdatter og Hans Olsen, Rønningsbakken, Furnes, 1849 -**

Jeg søker opplysninger om anene og etterkommerene til mine oldeforeldre Nikoline Olsdatter og Hans Olsen, Rønningsbakken, Furnes.

Nikoline Olsdatter, født 1849 og død 25 aug 1897. Hun giftet seg 14 apr 1880 med Hans Olsen Rønningsbakken, født 23 mar 1853. Hans var sønn av Ole Kristensen og Johanne Olsdatter fra Rydningsbakken, 245/4, Furnes. Hans ble tidlig enkemann, og satt alene med 7 barn. Han var skogsarbeider. Derfor ble barna satt bort på forskjellige plasser og senere adoptert. De syv barna var:

Nikolines datter fra før hun giftet seg med Hans: Helene, født 10 jul 1876, død 14 nov 1948, gift med Martin Hansen f. 16 jan 1878 d. 5 mai 1962.

Felles barn:
Netta Olsen født eller død 7 des 1887
Kristine, født 19 jul 1880, gift med Ingar Johansen født 21 feb 1893.
Ole, født 3 mar 1881, gift med Gønner, født 8 jun 1885, død 15 jul 1966.
Olaf, født 13 des 1885, gift med Randine Johannes, født 5 jul 1890, død 1966 i Kristiansund, gift i 1921 med Ingeborg Marie Monsø, født 25 okt 1897 Veiholmen, Smøla, død 27 jan 1979 Kristiansund.
Richard, født 10 jun 1893, død 1965, gift med Helga Petterson født 6 jun 1900, død 1972.

Lars Jostein Halseth
Skogvegen 39B
1406 SKI
Tlf. 950 43 223
e-post: ljoh-ha@online.no
Medl. 8699

ETTERLYSNING 42/2003 **Krogseter/Johnsen, Oslo, 1889-**

Ønsker å høre fra de som eventuelt måtte kjenne til Hilmar Krogseter eller Hildur Marie Johnsen født 20-03-1889 i Oslo. Far min Adolf Gunnar Theodor Johnsen født 11-12-1912 i Oslo, foreldre Hilmar Krogseter og Hildur Marie Johnsen.

Haakon Johnsen
Slettevegen 7A, 4480 Kvinesdal
tlf : 38350360
epost : haakon_johnsen@c2i.net
medlNr : 16149

ETTERLYSNING 43/2003 **Østhagen/Pettersen, Kristiania, 1850-1910**

Jeg søker opplysninger om mine oldeforeldre: Christian Østhagen og Kristine f. Pettersen. Det jeg vet er at Kristine var født i 1850 i Sverige. Min farmor (Klara) var født i 1892 i Kristiania og en bror av henne Peder i 1893/94 samme sted. Det går fram av folketellinga 1900 at Kristine var enke og bodde i Seilduksgt. 3, og at hun hadde en datter Jensine Bjørnstad før hun giftet seg med min oldefar. Jeg har prøvet folketellinga for 1891, men der var ingen lister for oppgitt husnr.

Gudveig Johansen
Grøndahlsvei 9, 1450 Nesoddtangen
tlf : 66 91 23 69
epost : g-hp-joh@online.no
medlNr : 14332

ETTERLYSNING 44/2003 **Kristine Johanne ?/Laukus, Finland/Sverige - Kvalsund, 1853/1891**

Jeg søker opplysninger om Kristine Johanne. Hun var født 1853 i Finland eller Sverige. Hun giftet seg 28/12-1872 i Kvalsund med Andreas Nilsen Laukus, og de fikk i hvertfall 5 barn. Hun døde 13/5-1891 i Vardø. Jeg vet ikke pikenavnet hennes.

Det er vanskelig å tyde i forskjellige kirkebøker, men det kan muligens være et kort navn på H (Hurti, Hørti, Høsti e.l.). Jeg vet intet om henne før hun giftet seg. Det står oppført at hun kom fra Finland i kirkeboka da hun giftet seg, men Sverige i kirkeboka da hun døde. Jeg vet heller ikke hva som hendte med barna etter at hun var død. Jeg har prøvet kvenske emigranter til Nord Norge, men ikke fått respons.

Gudveig Johansen
Grøndahlsvei 9, 1450 Nesoddtangen
tlf : 66 91 23 69
epost : g-hp-joh@online.no
medlNr : 14332

ETTERLYSNING 45/2003 **Haugsten, Enebakk, 1730 -**

I Romerike Ættehistorielags Årbok 1940 hefte 6 (Bind I) side 263-264 står det at Christoffer (Hanssøn) Barkenes etterlot seg blant annet datteren Ingeborg gift med Johannes Haugsten i Enebakk. Jeg antar han levde omkring 1730/1750.

ETTERLYSNINGER

Hvis noen kan fortelle meg litt om denne Johannes Haugstens "for" og etterkommere ville jeg være takknemlig. Eller tips om hvor jeg kan finne noe om ham?

Hr.adv.Tore Sverdrup Engelschiøn
Huldertjernveien 1, 2070 Råholt
tlf 63 95 30 48, 41 41 14 40 eller 909 97 984
fax: 63 95 10 21
E-post: ius@webnor.no
MedlNr: 15935

ETTERLYSNING 46/2003 **Melda(h)l, Møre/Sør-Trøndelag, 1815-**

Jeg vil gjerne vite mer om Møresslekten MELDA(H)L. Jeg har (brødrene?) Peter (1843-1926) og Michael M (1858-1944), den første gift med (2) Louise Jensine Hegge (1871-1952) og den annen med Fanny Henriette Bergersen (1872-1942). Begge var visstnok meglere. Deres (felles) far var muligens skreddermester Michael Fredrik Meldahl (1815-?) gift med Louise Jensine Malme (1813-?)

Kan noen hjelpe meg med anene til Peter og/eller Michael, eventuelt hvor jeg kan finne noe om slekten Melda(h)l på Møre/Sør-Trøndelag?

Hr.adv.Tore Sverdrup Engelschiøn
Huldertjernveien 1, 2070 Råholt
tlf 63 95 30 48, 41 41 14 40
eller 909 97 984
fax: 63 95 10 21
E-post: ius@webnor.no
Medl.nr: 15935

Familien på Strømmen/Lillestrøm som Thor Valseth etterlyser.

ETTERLYSNING 47/2003 **Bratlid/Undhjem, Lillestrøm/Veblungsnæs, 1860-**

Kan noen hjelpe meg med opplysninger, kontakt med etterkommere til Kolbjørn Brattlid født 1889, Marie Nygård født 1892, Agnes Svendsen født 1894 og Eugenie Damhaug.

Deres foreldre var Arnt Brattlid født 1862 i Lillestrøm og Hanna Knutsd. Undhjem født 1861 i Veblungsnæs, Hannas far er min oldefar. Folketellingen for 1900 viser at de bodde i Næsgaden 6, Lillestrøm.

Jeg vet det finnes etterkommere av disse i området Strømmen - Lillestrøm, for mine foreldre hadde kontakt med noen av dem, men jeg har ikke funnet noen adresser.

Jeg takker så mye for all hjelp jeg kan få.

Thor Valseth
Vattaveien 10, 7800 Namsos
Tlf.: 74 27 18 52 / 900 57 195
E-post: tvalseth@online.no
Medl.nr.: 14287

ETTERLYSNING 48/2003 **Nielsen, New York, 1890-**

Jag söker Charlie Nielsen. Har var sjöman och träffade min frus mormors mor i New York på 1890-talet. Hans barn Charles föddes 1891-03-12 och hans dotter Annie föddes 1893-03-17.

Stig Erixon
Tyftervägen 19, S-442 77 Romelanda
SVERIGE
tlf : 0303-223050
epost : ossbonn@telia.com
medlNr : s9979

ETTERLYSNING 49/2003 **Henriksen, Sunnfjord, 1885-1980**

Min mor, Jenny Andreassen, Hellenes, hadde en ungdomsvenn, Henrik S Henriksen, som dro til USA, Nebraska, antagelig omkring 1915. Han kom i første verdenskrig til Frankrike for USA som soldat. Jeg skulle gjerne hatt hans slekt i Sunnfjord, de vet kanskje hva som skjedde med ham etter krigen. Min mor skrev til hans siste adr i USA: Box 621, Oakland, Nebraska.

Roald Myrvoll
Tröskvägen 108, S-17552, JÄRFÄLLA, Sverige
tlf : +46 708 696880
epost : roald@chello.se
medlNr : 11022

ETTERLYSNING 50/2003 **Wølner, Ringerike/Hønefoss, 1770-1826**

I lang tid har jeg forsøkt å finne fødested og foreldre til Petter Jacobsen Wølner. Er det noen som kan hjelpe meg med dette?

P/W var pottemaker og strandsitter, søndre Hønefoss. Hans kone Marta var datter av Nicolai Nicolaisen og Ingeborg jungfru Larsdatter.

Petter og Marta forlovet seg 14. november 1884 og giftet seg 27. desember samme år. (Kirkebok Norderhaug) Martas far var sagmester og møller Nicolai Nicolaisen, og bodde på Kvernbergsunds Ødegård på Ringerike. Marta og Petter fikk sønnen Nicolai Bastian Petersen Wølner 21.09.1827 - døpt 12.10.1806. (Kirkebok Norderhaug).

Men, hvem var Petter Jacobsen Wølner, hvor kom han fra og hvem var hans foreldre? Petter døde 30.04.1826 og var 56 år gammel.

Tor Arne Wølner
Grefsrudveien 24, 3080 Holmestrand
tlf : 33053550
epost : tor.arne.wolner@hive.no
medlNr : 6276

ETTERLYSNING 51/2003

Samuelson/Fahne, Ullensaker, 1730-

Søker etterslekt etter Jørgen Samuelson Fahne som døde ca. 1730 i Ullensaker.

Jørgen skal ha vært privilegert folkemusiker i Nes, Ullensaker, Eidsvoll og Gjerdrum sokn. Spillet var bortforpaktet av Fru Baroyer i Christiania (enke etter musiker Baroyer i Christiania)

Flere folkemusikkgranskere mener at han kan være opphavet til Fanitullen.

Johan Garder skriver om Jørgen Samuelson i 'Nasjonalt musikkliv gjennom skiftende tider', Oslo 1933, s.99-105, 124, 132. Ellers militær-musiker i Akershusiske regiment.

Alt som kjennes om ham og evt. etterslekt er av interesse.

Alf Christophersen
Solbakken, 4909 Songe
tlf. 37164209
e-post: alf.christophersen@basalmed.uio.no
url: <http://folk.uio.no/achristo>
medlNr: 1013

**Slik finner du
passord og
brukernavn for
innlogging på
www.disnorge.no**

For passord, se bak på ditt Slekt og Data:

Brukernavn består av "dn" (for DIS-Norge) og ditt 5-sifrede medlemsnr. Hvis medlemsnr er 4-sifret må du sette inn en null foran.

Medlemsnr er et

4 el. 5-sifret tall

Passord består av 3

bokstaver og 3 siffer

1234 dn01234 kuz123

Forsker, Slekt
Braylunden 1801

1865 Arkivby

Brukernavn og passord brukes for å logge seg inn på DIS-Norges Internett-tjenester. Unntaket er Slektforskerbasen. Der logger du deg inn med din e-post adresse og passordet du fikk ved registrering.

Husk: små bokstaver i brukernavn/passord!

Norunn's Slektskole

Kurs holdes etter behov:

Nybegynnerkurs i slektsforskning - 12 timer

- Hvordan begynne, hva trenger du, bruk av Folketellinger og kirkebøker m.m. Personlig veiledning i egen forskning.
(7-10 kursdeltakere)

Arkivkunnskap for slektsforskere - 24 timer:

Mange ukjente kilder hvor du kan finne personopplysninger.
(15-20 kursdeltakere)

Gotisk Skrift 1 - 12 timer:

- Skrifthistorie, Gotiske håndskriftalfabet, transkribere fra kirkebøker og skifter - (15-20 kursdeltakere)

Gotisk Skrift 2 - 8 timer:

- Transkribere fra dokumenter fra 1600, 1700 og 1800 tallet
(15-20 kursdeltakere)

Søk i baser på Internett - 12 timer:

- RHD, Digitalarkivet, LDS baser ('mormonernes') m.m.
(15-20 kursdeltakere)

Bli kjent på arkivene i Oslo - 12 timer:

Besøk på arkiver med praktiske øvelser i hvordan bruke kildene.
(5-7 kursdeltakere)

Kursavgifter fra 500 til 1200 kroner.

Slektshistoriske foreninger og Lokalhistoriske foreninger kan få nedsatt kursavgiften for sluttede kurs innen forening-en.

Kurs kan holdes etter avtale i Oslo, Akershus, Buskerud, Vestfold og Østfold.

Henvendelse:

Norunn Klettum
Tyristubbveien 19
0687 Oslo, Tlf: 22760610
E-mail: klettum@online.no

Släktforska med Smålandspaketet

Sveriges
kyrkböcker
i original
på Internet!

Under 1800-talet utvandrade mer än hälften av Smålands befolkning. Vi har därför valt att starta med kyrkböckerna från alla församlingar i Småland. Kalmar och Kronobergs län är klara för släktforskning på Internet.

Nu kommer också Jönköpings län

och därmed ligger hela Småland på Internet, tillgängligt för släktforskare i hela världen. Till alla väntande smålänningar och deras släktingar har vi nöjet att erbjuda:

Smålandspaketet

6 eller 12 månaders abonnemang
Genline FamilyFinder
CD med 41 handskrifter
Släktforska Steg för Steg
Släkthistoriskt forum
Smålandskarta
Smäländsk ostkaka

- Släktforskning på Internet
- Programvara för släktforskning
- Konsten att tyda handskrifter
- Boken som hjälper dig att börja forska
- Provnummer av släktforskartidning
- Historisk karta för släktresan
- Recept på äkta småländsk ostkaka

Endast kortbetalning. 6 månader för 1.620 eller 12 månader för 2.340 SEK.

Beställer du Smålandspaketet har du givetvis också tillgång till allt annat material som finns i vårt bildarkiv.

www.genline.se

genline
Släktforskning på Internet

